A M. N. MÚZEUM MIRLAP GYŰJTÁLMA

AREGGEL

XX. ÉVFOLYAM 32. SZÁM — Főszerkesztő: LÁZÁR MIKLÓS — BUDAPEST, 1947 AUGUSZTUS 11

Kézrekerült a Batizfalvy-szanatórium rémtanyájának 22 éves gyilkosa!

A városligeti romház titkaira fény derült vasárnap

Szombat délután 3 órakor *berregni kezdett a telefon* a főkapitányság központi ügyeletén:

— Halló!... Halló!! Kérem *itt borotválkozik nálam Iványi Árpád, a Batizfalvi-szanatóriumbeli gyilkos... Jöjjenek érte azonnal!*

Izgalom futott át a detektívszobákon, ami érthető is, mert

a rendőrség több mint egy éve keresi már a Batizfalvi-szanatórium épületében megölt Hübsch Adolf kereskedő gyilkosát, Iványi Árpádot!

A betörési főcsoport vezető-helyettese, *Marosi Antal* százados és *Sziráky Károly* százados más nyomozókkal együtt gépkocsiba ugrott, *szirénázva, az utcákon feltűnő sebességgel száguldott az autó a Nefelejts-utcai borbélyüzlet felé.* Egy másik detektívcsoport megállított az utcán egy gépkocsit és ők is utánavetették magukat a főkapitányság riadóautójának, mialatt a száguldó kocsik előtt *az egész útvonalon leállították a forgalmat a közlekedési rendőrök.* Öt perc mulva megálltak az autók a Nefelejts-utcai borbélyüzlet előtt, de a tulajdonos *sajnálkozva fogadta* a detektíveket:

— *Az urak elkéstek! Iványi három perce távozott. De azt mondta még visszatér...*

A detektívek *razziát rögtönöztek* a környéken, de sehol sem találták a körözött gyilkost. Meghagyták *Rudas Sándor* rendőrszakaszvezetőnek, aki a közelben teljesített őrszemes szolgálatot, hogy *figyelje a borbélyüzletet és ha visszatérne, fogja el a gyilkost.* Múltak az órák, mikor végre *6 óra után* Rudas szakaszvezető észrevette, hogy

egy feketeruhás fiatalember kopog be

a borbélyüzlet redőnyén.

— *Igazolja magát!* — kiáltott rá a rendőr.

A fiatalember elővette az iratait: *ő Szabó Árpád... szlovákiai menekült!...*

Rudas *nem hitt neki,* elfogta, megkötözte, majd egyik kezével maga után vonszolva a gyanús ifjút, telefonhoz ment és értesítette a főkapitányságot. Alig mult néhány perc, *már meg is érkezett a riadóautó és*

a detektívek nyomban felismerték Iványit.

Negyedóra mulva a *22 éves gyilkos* már a főkapitányságon volt, ahol megkezdődött a kihallgatás: órákon át pergett a borzalmak filmje, *világosság derült a már kivégzett Kéri-Krausz László egykori Európa-boxbajnok gaztetteire is. A Kéri-Krausz-rémregény szorosan összefügg Iványi történetével.*

Kéri-Krausz megölte a Batizfalvy-szanatórium épületében Kónya Istvánnét és Huzlicza Erzsébetet: mind a kettőt leütötte, majd megfojtotta.

Kéri, akit „Kövér Lacinak" ismertek az alvilágban, *rettegett ember* volt. A bikaerős boxbajnokról tudták, ha „rájön" a gyilkolási vágy, *nem beszámítható és legjobb barátját is képes megölni.* Kéri-Krauszban ezt az őrjöngő gyilkolási mániát állítólag az lobbantotta lángra, hogy *feleségét és gyermekeit megölték a nyilasok.* Amit Iványi elmond Kéri-Krauszról, azt jegyzőkönyvbe veszik és most Iványi az elhagyott Batizfalvy-szanatórium gengsztertanyájáról beszél, ahol

megalálták nemcsak Kéri-Krausz áldozatait, Kónya Istvánnét és Huzlicza Erzsébetet, hanem Hübsch Adolfot és még három holttetemet is.

Borzadva hallják az edzett idegzetű detektívek a rémtanya meséjét. De a lányosarcú, 22 éves gyilkosnak *még a szempillája se rezdül,* amint raccsolva, de folyékonyan regéli el gyilkosságának, rablásainak és útonállásainak történetét.

„Mária elmegy..."

— A romos, elhagyott Batizfalvy-szanatóriumba 1946. január 30-án költöztem *Szücs Máriához,* aki *jó volt hozzám,* a toloncházba kosztot hozott nekem: ott *csavargásért és zsebtolvajlásért* tartózkodtam... Szabadulásom után *magához vett és ott éltünk Nagy Lacival, a „haverommal",* aki pincér volt a Nefelejts-utcában, a „Balaton" kocsmában. Február 26-án Mária elment hazulról, hogy „palit fogjon" magának... Mivelhogy a pénzünk fogytán volt már!... 9 óra tájban, este, hazajött *egy hatalmas termetű vörös emberrel. A vörös ember tökrészeg volt...* Mária a Bethlen-utcai „Corsó" kávéházban szedte fel...

— *Ez volt Hübsch Adolf?*

— Igen, ez volt a Hübsch... Mária úgy befűtött a kályhába, hogy *elkábultunk a hőségtől.* Még mielőtt hazatért volna Mária, kártyáztunk. *Nagy Lacival, Sánta Lacival és két ismerős rendőrrel.* Mária azzal jött haza, hogy

„hozok egy palit, de azt ki kell nyírni..."

A két rendőr ekkor felkelt és elment... Mert *ők nem akarnak semmiről tudni, nem akarnak belekeveredni.* Amint elmentek, Máriának *négy barátnője* érkezett, akik közül hármat sikerült elküldeni. De egy ott maradt. *Hübsch holtrészegen feküdt az ágyon.* Először csak *le akartuk vetkőztetni, hogy azután kivigyük a ligetbe.* De Mária azt mondta, hogy *meg kell ölni,* mert ha kijózanodik, a rendőrségre megy és feljelenti őt... Akkor eloltottuk a lámpát... Mintha mi is lefeküdtünk volna... Hallgatóztunk! Hübsch mélyen aludt... És akkor...

— És akkor, — faggatják tovább a detektívek.

Iványi *egykedvűen vállat von* és nyugodtan, mintha arról volna szó, hogy hozzáláttak — mondjuk — egy ébresztőóra szétszedéséhez, így folytatja:

„Akkor hozzáláttunk...!"

— *Akkor hozzáláttunk a gyilkossághoz!*

— Ki kezdte? — kérdezi az egyik nyomozó.

— *Előbb én ütöttem kettőt a tarkójára ököllel,* hogy elkábuljon. Az volt a terv, hogy a kábult embert levisszük és ott öljük meg. Hübsch azonban *nagyon erős volt,* az ütésekre felébredt, feltápászkodott, *nagyokat káromkodott* és el akart menni. De Mária megnyugtatta, azt mondta neki, hogy *álmodott,* senki sem bántotta, mire újra lefeküdt. Én akkor *megint kettőt ütöttem a tarkójára, mire elkábult...* A kályha mellett ácsszekerce állt, a falhoz támasztva...

Kettőt ütöttem a fejére... hörögni kezdett. Hosszú Klári, a Mária barátnője rongyot vett elő és betömte a száját.

De tovább hörgött...

A gyilkos szünetet tart.

— És aztán?...

— Azt mondtam Nagy Lacinak: *„Csináld te tovább, én már nem bírom a munkát..." Laci még három ütést mért a tarkójára, de Hübsch még tovább hörgött. Akkor*

Mária kapta fel a baltát és az élével vagy ötöt ütött Hübsch homlokára.

Közben elmondja, hogy előbb átmentek a szomszéd szobába *Kéri-Krauszhoz,* hogy segítsen neki.

— De Laci bácsinál nő volt, azt mondta, hogy

nem ér rá most gyilkolni!

Különben is, ez a mi dolgunk, végezzük el egyedül, ő semmit nem tud, semmit nem látott... A gyilkosság után le akartuk vinni a holttestet a pincébe, hogy a *csatornán át engedjük le.* Nagy Laci és Hosszú Klári előrement, én Máriával visszamaradtam, hogy megosztozzunk *a 80 millió pengőn,* amit Hübschnél találtunk. Mikor láttam, hogy Laci és Klári *nem jönnek vissza,* utánuk mentem. A kapuban álltak és arról beszéltek, hogy ők *bizony meglógnak,* mert a hullát úgyis megtalálják és akkor ők rendőrkézre kerülnek. Gondolkodás *nélkül velük mentem.* Pénzem volt elég. Kimentem Erzsébetre, az ismerősömhöz, onnan meg a Nefelejts-utcai borbélyhoz, akinek a boltja előtt most elfogtak... A borbélynál olvastam az újságokat és *azokból megtudtam, hogy keresnek.*

Farsang volt, igyekeztem elvegyüni a tömegben. A gyilkosságot követő éjszakán három bálban is voltam,

majd hajnalban kimentem Kelenföldre és *Szlovákiába utaztam.*

Pontosan elmondja, hogy *Szlovákiában betörésekből és utonállásokból élt.* Legutoljára két csendőrtiszt lakását fosztotta ki. Mikor a szlovák rendőrség a nyomába ered, *forgópisztolyból több lövést tett a rendőrök felé és az egyiket súlyosan meg is sebesítette.* Most már meleg volt a lába alatt a talaj, igyekezett visszajutni Budapestre... Hátha elfelejtették már a gyilkosságot...

Két napja nagy betörést követett el a hazatért gyilkos

Egy vas nélkül érkeztem haza. *Két, napja*

Budán törtem be, falbontással. Kétszázezer forint értékű ékszert vittem el...

A Teleki-téren értékesítettem, alig 2000 forintért.

De most már *fáradt* a gyilkos. *Máriáról kérdezősködik.* A detektívek elmondják, hogy *Szücs Mária* a gyilkosságot követő reggel a főkapitányságra sietett és úgy akarta elterelni magáról a gyanút, hogy mesét mondott: amíg távol volt, *meggyilkoltak a lakásában egy férfit...* A detektívek azonban *gyanut fogtak,* megbilincselték Sűcs Máriát és szomszédját, *Kéri-Krausz Lászlót* is, aki „Késes László műbútorasztalos" néven élt a romszanatóriumban. Szücs Mária mindjárt bevallotta a gyilkosságot, Kéri pedig, aki azt sem tudta, miért vitték be a rendőrségre:

magától vallotta, hogy két nőt ölt meg, akiknek a holtteste a szanatórium pincéjében van elásva!

A felásott kertben *meg is találták* a két szerencsétlen asszonyt s találtak *még három holttestet is:* ezek a nyilasok áldozatai voltak! Különös, hogy *Kéri ott ásta el áldozatait, ahova a nyilasok a maguk áldozatait temették: ugyanazok, akik megölték feleségét és gyermekeit! Kéri-Krausz László akasztófán fejezte be életét, Szücs Máriát pedig életfogytiglani fegyházra ítélték.*

Vasárnap reggel *helyszíni szemlére* vitték Iványit, aki idáig nyu-

ÁRA 1 FORINT

godt volt, de most *eltakarta az arcát, borzadva lépett be a szobába,* ahol nyilkolt. Aztán a detektívek unszolására *eljátszotta a gyilkosságot.* Egész vasárnap tovább faggatják a fiatal gyilkost, akinek *egy kívánsága* volt: hogy rágyujthasson. *Nagy füstfelhőket ereget,* délutánra megnyugodott, mosolyogva, nyugodtan meséli a detektíveknek *a betöréseket, az útonállásokat, a gyilkosságokat.*

— Ezek *jelentéktelen kis esetek...* — mondja.

Sziráky és *Marosi* századosok vezetésével folyik a munka: miután bevilágítottak a Dózsa György-úti *kísérteties szanatórium* titkaiba, most megindult a hajsza, hogy *kézrekerítsék Iványi tettestársait.*

Nagy László pincér Szlovákiába szökött és jelenleg Nagycenken tartózkodik.

A csehszlovák hatóságok bizonyára elfogják és átadják a magyar igazságszolgáltatásnak!

Tizenegy kérelmező közül egyedül Yement ajánlja felvételre az UNO bizottsága

A newyorki rádió jelenti, hogy az Egyesült Nemzetek tagfelvételi bizottsága befejezte a 11 tagfelvételi kérelme vitáját. A bizottság a 11 kérelmező közül csupán az arab királyság, Jemen felvételét ajánlja. Ezek szerint a délkeleteurópai államok, köztük Magyarország felvételét most sem ajánlják.

Csejkey Ernő,

a Nemzeti Bank elnöke vasárnap az ábrándkergetőkről beszélt Győrben

Győr, augusztus 10.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) A Független Kisgazdapárt a győri Széchenyi-téren vasárnap délelőtt választási nagygyűlést tartott. Az ünnepi szónok *Csejkey Ernő volt, a Nemzeti Bank elnöke.*

— Erős ellenzéki hangot ütöttek meg egyes képviselők, akiket kizártak a pártból, — mondotta. — *Kérdés, hogy az erős ellenzéki hang használ-e ma az országnak?* Perdöntőbb, hogy a Kisgazdapárt erőben, egészben, vagy pedig szétforgácsolódva kerül-e be a parlamentbe! A Kisgazdapárt sohasem adta fel programját. A mai ellenzék csak akkor valósíthatná meg terveit, ha többségre jutna, erre azonban nincs semmi kilátás. Azok a szavazatok, amelyeket az ellenzékre adnak, *elvesztek, mit sem használnak, mert semmit sem tudnak elérni a kormányzásban.*

Nem szabad ábrándokat kergetni, reálpolitikát kell folytatni, a valósággal számolni!

A gazdaságpolitikáról szólva kifejtette, hogy a bankjegyforgalmat akkor *növeli* a Nemzeti Bank, ha a termelés is *fokozódik. Csak így lehet elkerülni az inflációt!* Az árak emelkedése ne tévesszen meg senkit, ez nem inflációs, hanem világjelenség. A hároméves terv *hároméves költségvetés, óriási beruházásokkal.* Megvalósítása emelni fogja az életszínvonalat. Ehhez azonban

politikai béke

kell.

Csejkey után *Csurgay István,* majd *Thuróczy Gézáné* volt nemzetgyűlési képviselő beszélt nagy hatással.

Győrben izgalmas választási harcra van kilátás, mert itt méri össze erejét *Csejkey, Bán, Rajk, Peyer, Parragi* és *Barankovics.*

Egész Anglia várja Attlee vasárnap esti rádióbeszédét

London, augusztus 10.

Vasárnap este 9 óra 15 perckor Attlee miniszterelnök rádióbeszédet mond Anglia gazdasági nehézségeiről. A vasárnapi lapok — a „Daily Herald" kivételével — erősen bírálják Attlee programját. A „Daily Telegraph" első oldalának nagy címe:

„A kormány a ló elé fogta a szekerét!"

Cripps pályájának legnagyobb sikerét aratta parlamenti felszólalásával, amelyet azzal fejezett be, hogy a kormány nem adja fel államosítási reformpolitikáját. Az amerikai filmek 75 százalékos jövedelmi adója ellen szenvedélyes sajtókampány indult meg Amerikában. A tőzsdén zuhannak a filmvállalatok részvényei. Az Universal-film elnöke Londonban kijelentette, hogy a hollywoodi filmipart az Attlee-javaslat alapjaiban rendíti meg és a haszon 50 százalékkal való csökkenése várható.

Vasárnap: 1500 választási népgyűlés

Vasárnap a koaliciós és ellenzéki pártok *1500 népgyűlést* tartottak országszerte. Huszonnégy megyéből az eddig beérkezett jelentések a kisgazdapárti szónokok lelkes fogadtatásáról számolnak be,

a közel 350 kisgazda népgyűlésen 400.000-re becsülik a hallgatóság számát

és eddig egyetlen jelentés sincs, amely ki ne emelné, hogy *a gyűlések összetűzés és rendzavarás nélkül, nyugalomban folytak le.*

Rendkívül mély benyomást tett Orosházán a sokezernyi paraszt hallgatóságra Dobi István és Szabó Árpád hatalmas, meggyőző beszéde.

Különösen nagy és együttérző közönség hallgatta végig *Pártay Tivadar* beszédét *Abaújszántón, Kovács Istvánét Mórott, Mihályfi Ernő* miniszterét *Kálkápolnán, Z. Nagy Ferencét Tiszaföldvárott, Mátéffy Gézáét Szobon, Kiss Lászlóét Monoron, Pesti Lászlóét Kiskörösön, Bartha Albertét Tóalmáson, Antal Józsefét* és *Bencsik Gyuláét Barcson, Gulácsy Györgyét Fehérgyarmaton, Taksonyi Jánosét Gyönkön, Erőss Kálmánét Szentgotthárdon, Bencze Imréét Keszthelyen, Dulin Jenőét Sárospatakon. Pápán* és *Zircen Ortutay Gyula* és *Katona Jenő* tartottak lelkesedéssel fogadott gyűléseket. Katona Jenő *Dobi Istvánnak, a Kisgazdapárt elnökének történelmi szerepéről mondott megrendítő beszédet.* — Dobi tudja, — mondotta Katona, — hogy

a magyar föld népe kezébe adta végső bizalmát.

Dobi tudja, hogy az ember csak azt a keresztet köteles tűrőn vállaira venni, amit a sors ácsol neki, amit Isten keze rak rá. *De soha nem azt, amit emberi önzés, haszonlesés, kufárság, gonoszság eszel és mér ki számára.*

Benne igazán Tiborc, a magyar történelem nagy némája kiált fel,

az eddigi sorsának mélyén elrekedt hangtalan magyar. A Kisgazdapárt listáitól függ végső fokon, hogy lesz-e a magyar parasztságnak *igazi politikai képviselete* és a magyar demokráciának a munkásság mellett másik tartó oszlopa. *Antidemokratikus elemeknek még irmagul sem szabad visszakerülni a dunaparti fényes palotába, amely most talán valóban az ország, a nép házává válik.*

Székesfehérvár lelkesen ünnepelte Shvoy Lajost, aki 20 éve megyéspüspök

Több, mint tízezer ember áradozott el a székesfehérvári püspök palotájának kertjét, ahol lelkesedéssel köszöntötték *Shvoy Lajos* püspököt abból az alkalomból, hogy *20 éve lett az egyházmegye főpásztora:* éljenriadallal, tapssal és kendőlobogtatással üdvözölték. *Mindszenty József* biboros hercegprimás személyesen nyujtotta át a püspöknek kinevezési iratát, mely szerint *XII. Pius pápa pápai trónállóvá nevezte ki.* Megkapó látvány volt a székesegyházban tartott mise, amelyet a püspök pontifikált. Az egyházmegyéből *több mint kétszáz pap jelent meg, fehér karingben, a misén,* utána ünnepélyes *Te Deum* volt. Az egyházmegye küldöttségeit fogadta ezután a püspök. A papság nevében *Potyondi Imre* püspöki helynök, az egyházközségek nevében *Csitáry Emil,* a tanítóegyesület megbízásából *Prackl Gyula* mondott köszöntő beszédet. Az ünnepségeken megjelent *Bánass László* veszprémi püspök is, a szeretetebéden pedig *Gáspár János* dr. székesfehérvári polgármester és *Esterházy Móric* mondott beszédet. A Független Kisgazdapártot *Antal József* volt miniszter és *Implom Ferenc* főtitkár képviselte.

E héten szétküldik a Kallós Kompasz első kötetét

A *Kallós Kompasz* első kötete (a felszabadulás utáni első kompasz) elkészült és e héten megkezdődik szétküldése a megrendelések sorrendjében. A 20-ik évfolyamban megjelenő *„Gazdasági, Pénzügyi és Tőzsdei Kompasz"* első kötete tartalmazza a minisztériumok, az állami intézmények, államosítási központok, bizottságok, tanácsok, kamarák, szakszervezetek, a munkaközvetítő hivatalok, üzemi bizottságok legújabb adatait. Közli a kompasz a bankok, biztosítók, szövetkezetek legújabb személyi adatait és forintmérlegeket.

A Politika

a haladó szellemű értelmiség hetilapja

Főszerkesztő:
OLTVÁNYI IMRE

Felelős szerkesztő:
KATONA JENŐ

Megjelenik minden csütörtökön változatos tartalommal

Fájdalomtól porig sujtva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a legönfeláldozóbb gyermek, fiú, rokon és jóbarát,

Dr. Pósa Imre

orvos

nincs többé.

F. hó 11-én, hétfőn déli egy órakor a rákoskeresztúri zsidó temetőben helyezzük örök nyugalomra.

Örökké gyászoló családja, barátai nevében

DR. DEÁK PÁL

VASÁRNAPI JELENTÉS

1.

Ma reggel félhétkor, lapzártáig hitelesen feldolgozott adatok szerint *hatszázezer ébresztőóra kezdett berregni szerte az országban.* Ám ennek az ébresztőórának ma más volt a hangja, mint amilyen tegnap volt és holnap lesz, ez vasárnapi csengetés volt, friss, üde és jókedvű és bujkált benne némi cinkosi elnézés is. Még ra lehetett aludni tiz percet. Háromnegyedhétkor kávék gőzölögtek, öt perccel később bonyolult shortok kerültek elő a fiókokból és *szemüveges kettőskönyvelők beverlyhillsi úszómesternek öltözve* vasárnapi-illatú lépcsőházakban bandukoltak lefelé. Tömött 6-osok, 49-esek, 61-esek, 63-asok és 81-esek vonítottak a sineken és különösen a hüvösvölgyi viszonylatban már *flörtök szövődtek a perronon.* Hétkor kifutott a balatoni gyors, étkezőkocsijában a *Train Bleuhöz* illő könnyed hanyagsággal rendelte meg teáját néhány *mackóowerallos,* szandálos férfiú és kék sárga *„szekszepil-lengébe"* öltözött hölgy. Fellobogózott teherautók futottak az országútra és háromszázötven kilométer körzetben kis csapatok vágtak a hegyeknek, *Kőszeg felől a Hermann-forrás irányába, Pécsről a Mecsekre, Nyiregyházáról a Sóstóra és Debrecenből a Nagyerdő felé.* A nap oly diadalmasan úszott az égen, mint egy szürrealista festményen narancssárga hajó kobaldkék tengeren. A legpontosabb értesülések szerint a fővárosban *száznegyvenezer* kiránduló volt, ebből *hatvankétezer* strandoló. *(Hétezerkétszázan* visszafeküdtek.)

2.

Kiküldött munkatársaink *százai* ezt jelentik a délelőttről: *„Tizenegykor a Hüvösvölgyben már tábla volt, a Szabadsághegyen is zsúfolt ház.* De a 12-es autobusz még mindig tömötten, asztmás lihegéssel kapaszkodott fölfelé a Malinovszky-fasoron. A belső körutakon már éledt az élet, de a belváros üres volt még ekkor. *A Palatinuson már „elfogyott" a kabin, szekrény,* külön borravaló ellenében zsákot még lehetett kapni. Hozzávetőleges becslés szerint *huszonháromezren* nyüzsögtek a strandon. *A Gellértben már csak cserealapon lehetett fürödni* — egy kijött a vízből, kettő bement. Tudósítóink telefonjelentése szerint délig *mindössze két leánykérés történt:* egy Szépilonánál, egy a Disznófőnél. *A hölgyek mindkét esetben igent mondtak.*

3.

A toloncházban ma ez volt az ebéd: *lebencsleves, káposztafőzelék és marhahús.* Öröklakóknak megengedték, hogy az ablakban napozzanak. Igen sokan keresztrejtvényt fejtettek, mások levelet írtak. Panasz általában nem volt senkire. Szabadulás nem történt. *Szombat éjjel tizennégy szállóvendég érkezett.*

4.

Délután ötkor ez volt a helyzet: *kisebb convoyok indultak nyugat, délnyugat irányából a város felé.* Negyedhatkor tünt fel az első befelé igyekvő tömött 81-es, központi utasítás szerint megkettőzték a járatokat. Ekkor már a 22-es autobuszok is zsúfoltan és bőgve zúdúltak lefelé a Budakeszi úton. A körúton föltünték az első rövidnadrágosok, valamivel később zúgni kezdtek az espressógépek és sisteregni a szódásüvegek, *csaposok már új töltésért mentek a pincékbe.* A strandzsákokból *tömlőformájú* kabátok és *csőszerű* nadrágok kerültek elő. Legfrissebb jelentés szerint a Disznófőnél történt leánykérést sztornirozták és 9 esetben megbeszélték a válást. Szépilona ekkor még tartota magát...

5.

Ekkortájt azonban már halványkéken közelgett az alkonyat. A terraszok megteltek és feketekávé-pára úszott a belterületek fölött. A vurstliban, a liliputi színházban kiakasztották a táblát, minthogy azonban az előadás folytatólagos, csakhamar le is vették. *A Sárkány üzemzavar következtében két percig állt vaksötétben az alagútban. Hófehérkéből Piroska lett.* Roskadozó villamosok dühödt zakatolással igyekeztek a város felé. A terraszok ekkor már egybefolytak, mint tarka szalag a házak tövében, a balatoni gyors átszáguldott Lellén, elcsigázott férjek cigarettáztak nyitott ablakánál. *Lapzárta előtt öt perccel jelentés érkezett az első verekedésről, amely a Fogaskerekű autobuszmegállójánál történt.* Koldusok eddigi lózungja 15—20 forint, amely azonban éjfélig még javulhat. Az alkony mind kékebb lett és mind bizonytalanabbá tette a körvonalakat...

6.

Ekkor Szépilona is elesett...

Halász Péter

Hogyan halt meg Halász Lajos?

Bátor embert és érdekes egyéniséget, a jog és a szabadság elszánt védőjét temették el pénteken délután a rákoskeresztúri temetőben: *Halász Lajos* dr. ny. miniszteri tanácsos, volt sajtófőnököt, a kiváló bűnügyi védőt, aki *73* évet élt. Halálának körülményei valóban megrázóak. Még a hét elején látogatta meg *Weninger Antal* dr.-t, az Újságírók Szanatórium Egyesületének igazgató-főorvosát és panaszkodott, hogy *rosszul érzi magát.* A főorvos beutalta a „Gondviselés" szanatóriumba, hogy alaposan megvizsgálják egész szervezetét. De Halász *csak néhány óráig* tartózkodott a gyógyintézetben, majd *kora délután 2 óra tájban el akart menni megszokott kávéházába.* A kapuban összetalálkozott Weninger főorvossal, aki szemrehányásokat tett neki a türelmetlenségéért és kérte, hogy *menjen vissza a betegszobába.* Weninger dr. ezután bement a rendelőjébe, hogy betegeivel foglalkozzék, de kevéssel utóbb *Halász Lajoshoz hívták, aki hirtelen rosszul lett.* Mire a főorvos felsietett a betegszobába, — *Halász halott volt!* Barátai és tisztelőinek nagy tömege kísérte utolsó földi útjára, a koporsónál *Viktor János* református lelkész mondott szárnyaló beszédet, *Kun Andor* pedig megindítóan búcsúzta'ta barátai nevében, akik egykor az „Otthon"-körben nap-nap után köréje gyültek.

— Vasárnap-éji „nézeteltérések" — szurkálással. Az este a városliget környékének egyik kiskocsmájában összeszurkálták *Szőts András* 54 éves pályamunkást, akit a MÁV kórházba vittek. Éjszaka félegykor a Veres Pálné-utcában volt verekedés egy italmérésben, ahol *Vising Ede* 20 éves gyári munkást szurkáltak össze. Az OTI baleseti kórházba vitték.

TUDJA ÖN HOL A SEMMELWEIS-UTCA?
AHOL PRÉCÍZIÓS SZEMÜVEGET KÉSZÍTENEK
GYIMESI OPTIKA BELVÁROS SEMMELWEIS-U. 8.

10 FORINT 2 DRB IGAZOLVÁNYKÉP
3 órán belül. FOTO PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Vasárnap reggelre elfogták a legnagyobb falbontó betörőbandát

Vezérük egy nagyvállalat tisztviselője volt!

Vasárnap reggel, néhány órai munka után, valódi detektívbravurral sikerült „felgöngyölíteni" egy bandát, amelynek a szakmája a falbontásos betörés volt! Szombat délután tünt fel a detektíveknek a Teleki-téren egy fiatalember, aki eredeti plombával ellátott szöveteket adott el végszámra. Mikor bevitték a főkapitányságra, megállapították, hogy Sipőcz Béla kőműves. A Sziráky-detektívcsoport néhány órán belül elfogta társait, Pausch Rudolf foglalkozás nélkülit, Saári János kárpitost és Beltosényi-Bohuniczky Sándor magántisztviselőt, akik már éjszaka a központi ügyeletre kerültek.

Ez a négy bandita követte el az utóbbi esztendők majdnem valamennyi falbontásos betörését!

Mintegy millió forint értékü árut és értéktárgyat raboltak össze. Fel voltak szerelve a legmodernebb mechanikai eszközökkel: villanyfurókkal, oxigénvágókkal, különleges falbontó vésőkkel és robbantószerkezetekkel. Teherautókon szállították el a zsákmányt. A fürge detektíveknek csak háromórai munkájukba került, hogy a Teleki-téren máris összeszedjenek 200.000 forintnyi értékü bűnjelet. Arany merítőkanalakat, arany cigarettatárcákat, gyémántékszereket és szöveteket. Ez a banda követte el a falbontásos betörést a Sarlós divatárucég Vörösmarty-téri üzletében, valamint Hacsek és Farkas fotóüzemében, a Somogyi Béla-uton. Vasárnap délig

26 falbonásos betörést vallottak be

a banda tagjai, akiket egy nagyvállalat tisztviselője, Beltosényi-Bohuniczky szervezett meg.

448 új gyermekbénulás egy hét alatt Angliában

Az angol egészségügyi minisztérium jelentése szerint az augusztus 2-án végződött héten *448 új gyermekbénulást* jelentettek Nagy-Britannia területén. Ez száznegyvenhattal több mint az előző heti megbetegedések száma. Hivatalos helyről hangoztatják, hogy *aggodalomra nincsen ok*, mert Londonban, amelynek 9 millió a lakosa, mindössze 53 új megbetegedés történt, tehát kettővel több mint az előző héten.

Marshall jegyzéke

a washingtoni szovjet nagykövetséghez

NewYork, augusztus 10.

A newyorki rádió jelenti: Marshall külügyminiszter jegyzéket intézett a washingtoni szovjet nagykövetséghez, melyben biztosítja arról, hogy az Egyesült Államok kormánya mindent elkövet azoknak az ismeretlen személyeknek kézrekerítésére és bíróság elé állítására, akik becsmérlő feliratokat festettek a szovjet nagykövetség épületének falaira. A jegyzékben Marshall külügyminiszter őszinte sajnálkozását fejezi ki a kellemetlen incidens felett. (MTI)

Vasárnap délután csak 26·4 fok volt a hőmérséklet Budapesten!

A nagy kánikula — mondja a *Meteorológiai Intézet* — vasárnap kora délutáni jelentése, — *megtört*, Európa jórészét *hűvös tengeri légtömegek* borítják el. Hazánkban is csak 26—28 fokig emelkedett vasárnap a hőmérséklet, vasárnapra virradó éjszaka pedig csaknem az egész országban *15 fok alá süllyedt*. *Gyöngyös* és *Eger* környkén voltak *kisebb záporesők*, legnagyobb volt a csapadék *Tiszabecsen*, ahol *8 milliméternek* mértek. *Budapesten vasárnap délután 3 órakor 26.4 fok volt a hőmérséklet*. Ami a távolabbi reményeket illeti: *gyenge szél várható, változó felhőzettel, egy-két helyen kisebb futó eső*. A hőmérséklet *emelkedik*.

A Reggel és az Operaház

A Reggel-ben négy héten át emeltük fel tiltakozó szavunkat az embertelenség és méltánytalanság ellen, hogy az Operaház ridegen és szívtelenül leseperje színpadáról azt a három művészt, akik éveken át szenvedték a nácik barbárságát, deportálva voltak és most — utilaput köt a talpukra az az intézmény, amely megértő humanizmussal fogadja vissza a nyilas időkben megtévedt tagjait! Sokáig magunkra hagyatva vívtuk a harcot, de Ortutay Gyula miniszter figyelmét nem kerülte ki ez a botrány, sürgősen belenyult az operaházi dzsungelbe, ahol — rendet teremtett! Farkas Sándor szerződését máris megújították, Lendvai Andor játékmesteri alkalmazásáról folynak a tárgyalások és Ladányi Ilonkát — — akit az igazgató szeretne áthelyezni a szegedi színházhoz! — bizonyára szintén megtartja tagjainak sorában az Operaház, nem is szólva arról, hogy a nyilas időkben kompromittált Rubányi Vilmost, akinek a szerződése már befejezett volt, a mi érveink elhangzása után — nem szerződtették... Örömmel állapítjuk meg a miniszter erélyes gesztusát és — gratulálunk neki: így valóban a demokrácia minisztere és a humanista cselekszik! (b)

Akiket az összeíró bizottságok indokolatlanul hagytak ki a névjegyzékből, jelentkezzenek a Kisgazdapárt kerületi szervezeteiben, amelyek azonnal megteszik a lépéseket a sérelmes intézkedés orvoslására.

Pongrácz Aladár államtitkár

a Szeged-Csongrád-Csanád-kisgazdapárti lista vezetője

Őry debreceni főispán lemondott

Szeged, Makó, Szentes, Hódmezővásárhely és a választókerület számos községéből álló küldöttség kereste fel dr. *Pongrácz Aladár* miniszterelnökségi államtitkárt, a Kisgazdapárt országos választási vezetőjét, hogy *felkérje*

a nagy alföldi választókerület kisgazdapárti lista vezetőjének.

A kisgazdapárti szervezetek *egyhangúan* Pongrácz Aladárt jelölték a lista élére. Pongrácz államtitkár megköszönte a bizalmat és megígérte, hogy

felveszi a választási harcot

a Kisgazdapárt nemzetépítő, népszerető, demokratikus programjáért, amelyet a koalíciós pártokkal egyetértésben fognak megvalósítani. *A lista második helyére Implom Ferenc főtitkárt, a harmadik helyre dr. Tóth László professzort, a szegedi egyetem rektorát jelölték.* Itt említjük meg,

Őry István debreceni főispán bejelentette a miniszterelnöknek, hogy lemond az állásáról.

Lemondását azzal indokolta, hogy minden erejével és befolyásával, *hivatali állásától függetlenül kíván résztvenni a választási küzdelemben a Kisgazdapárt oldalán.* Érdekes választási hír, hogy *a somogymegyei kisgazdák*

Gaál Gasztonnak, a Kisgazdapárt nagyemlékű elnökének fiát, Gaál Olivér volt nemzetgyűlési képviselőt újból jelölték,

továbbá, a nógrád-hevesi listán, amelynek *Mihályfi Ernő* miniszter a vezetője, *a második vagy harmadik helyre Szabó Vezekényi Ferenc volt nemzetgyűlési paraszt képviselő kerül.*

„Mire megérik a citrom és a narancs Palesztinában . . ."

Palesztinában *ismét* felángolt az ellenségeskedés: az *Irgun* szervezet *röplapokat* szórt *ezéjjel* a *palesztinai gyümölcstermelők között, ne használják a palesztinai vasutvonalakat, mert mire megérik a citrom és a narancs, felrobbantják és használhatatlanná teszik.* A palesztinai rendőrség az este foglyul ejtett két zsidó terroristát, *akiket a telavivi gyors kisiklása után a sinek közelében találtak.* A vonaton utazó brit szabadságos katonák közül *többen megsebesültek.* Letartóztatták Issac Rembahot, a héber nyelvü revizionista lap szerkesztőjét is és *ezzel a héten letartóztattok száma 41-re emelkedett.*

Menyasszonyát akarta kimenteni a Dunából — meghalt!

Vasárnap délben nagy strandélet volt a pestszenterzsébeti Dunaparton. *Klenács Sándor* 26 éves magántisztviselő, aki a sekély vízben állt, észrevette, hogy menyasszonya, aki messze beúszott a szabad Dunába, *fuldokolni kezd, majd elmerül a vízben.* A Dunába süllyesztett hajóroncsok miatt ezen a tájon *sok az örvény;* ezeknek egyike kapta el a leányt is. Klenács villámgyorsan menyasszonya után vetette magát, de *őt is elkapta a forgó.* A fürdőzők elszántan segítségére siettek, sikerült is *partra vonszolni,* bevitték a pestszenterzsébeti kapitányságra, ahol azonban hiába fáradoztak életrekeltésén: *a fiatalember már meghalt!* Időközben érkezett a hír, hogy menyasszonyát *Dunaharaszti közelében fogták ki* a Dunából, eszméletlen állapotban, de valószínű, sikerül *megmenteni az életnek.*

— **Mr. Runke és Miss Rosemary** dünkircheni hős leánya *az első angol leány, aki német hadifogolyhoz megy hivatalos engedéllyel feleségül.* Miss Rosemary Vinall a neve, *19 éves,* a vőlegény Villi Runke, *23 esztendős.*

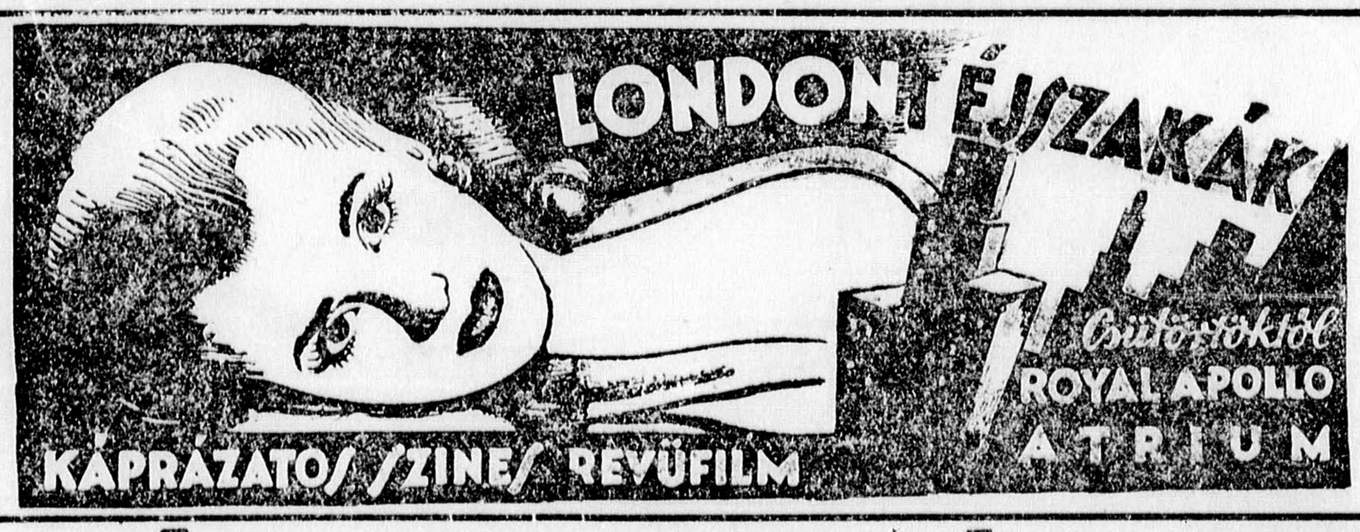
Most jelent meg!
Cégbirósági beadványminták
egyéni-, társaságok és szövetkezetek részére
Irták: Dr. MÁTÉFFY JÓZSEF törvényszéki tanácselnök, Dr. BEDE BÉLA törvényszéki biró. ÁRA: 30 Forint.
FELDMANN-FÉLE könyvkereskedés „Ügyvédek boltja"
Budapest, V., Alkotmány utca 12. Telefon: 120—034.

NEON-, VILÁGITÁS-, FÉNYREKLÁM-, KÖLCSÖNBETŰK ÉS BELSŐ-KÜLSŐ NAPFÉNYVILÁGITÁS:
ATOMFÉNY
URAI OSZKÁR, Budapest, Szív-utca 48. Telefon: 12—44—65.

TÁRSASUTAZÁS AZ ADRIÁRA ÉS BLEDBE
Az IBUSZ szept. 2-án üdülővonatot indít az Adriára és Bledbe
Jelentkezés: aug. 21-ig
az IBUSZ-nál, Akadémia-u. 10. IV. em.
és az IBUSZ összes irodáiban.

Modern és styl bútorok
nagy választékban Perzsaszőnyegek. Vétel, eladás, csere! Fizetési könnyitések!
URANIA
TOGHIA és NÉMETH
Budapest, VII. Somogyi Béla-út 3/c. Telefon: 226-631.

BLOCKNER J.
hirdetőiroda telefonszámai
központ: IV., Városház-utca 10.
új szám: 185-499, a 188-442
szám változatlanul megmaradt.
fiók: VI., Bajcsy Zsilinszky-út 33.
123-642
Felelnek telefonon is rendelkezésére állunk.

AUGUSZTUS 14: INDUL A MAFIRT NAGY SZEZONJA

Az ÉLET NEVÉBEN
uránia

HIREK

Papa az uszodában

A papa is volt kisfiú, a papának is volt papája, aki elvitte uszodába. Most ő a papa, most ő viszi a fiát, rádobja a vízre a hatéves kis szőke gyereket, aki hörög, kapkod, gurgulázva nyeli a vizet és kétségbeesetten néz apjára vízbefuló szemekkel.

— Csak tessék ráfeküdni a vízre, aki nem nyel vizet, sose tanul meg úszni!

A kis szőke gyerek egyszer szintén papa lesz, harminc év mulva, ő fogja vízrebocsátani gyermekét, ő fogja mondani: „Tessék vizet nyelni!"

Mint egy elegáns aranyhal, olyan a kis szőke gyerek, olyan a teste, mint a legfinomabb selyem, papa nézi a partról, papa is volt aranyhal valamikor.

Ma már ősz a papa, kopasz a feje, feje bubján kisfiús vászonsapkát hord, ez azt jelenti, hogy papa még nem mondott le egészen arról, hogy fiatalembernek tekintsék.

Szomorú nézni a takaros papát, aki trikójában is olyan, mintha skatulyából vették volna ki. Petyhüdt a karja, fehér és erőtlen, Papa nem tornászik. Papa nem sportol, papa ül az íróasztal mellett és pápaszemben dolgozik. Papa elmult már ötven éves, a háta többé nem egyenes, nyakán ráncok látszanak.

Szárazon áll az uszoda partján, beszélget egy még öregebb bácsival. Még be se ment a vízbe. Most is biborheremagról beszélnek, valami gazdafélével tárgyalnak. A gazda vidám öreg ember, hetven éves lehet, csupa izom és bőr, ő már fürdött, úszott, tussolt, levegőn megszáradt ott áll a vízparton, energikusan csavarja ki a vizet az úszónadrágjából.

Papa húsz évvel fiatalabb s az mégis sokkal fiatalabbnak látszik. Az öregúr harsogva beszél s nagyokat nevet, a papa halk, csöndes, messzire bámul, közben pödörgeti a fiatalemberesen szabdalt ősz bajuszt.

— Papa, papa! — kiabálja a kisfiucska. — Papa, gyere be a vízbe!

A szomorú papa megindul a vízbe a lépcsőkön. Fogja a karfát, lábát félve teszi be a vízbe. Összeborzong. Hideg a víz, rettenetesen hideg a víz. Először a talp ordít fel. Mi ez? Aztán a boka. Aztán a lábszár. Már a térdkalács is bent van a vízben. Dideregve akar tiltakozni, de újabb lépcső következik. Papa megmerevedve áll, kisfia meszsziről kiabál felé, pisztráng mozdulataival: „Apu, apu, gyere!"

Egy pillanat, a talp megszokja a hideget. A boka is átesett már a vad inzultuson, ők ketten a talppal s a lábszárral együtt összenevetnek a térdkalácson, mely még vacog és félve tiltakozik. Még egyet lép, kis száját az ősz, de legényes bajusz alatt csücsörítve megkeményíti. Ott áll a papa a válaszúton, úszónadrágja együtt vacog a test többi részeivel, mintha élne a csíkos nadrág. Mintha fázna a madzag, úgy vacog rajt, mintha külön idegei lennének. Fele vizes papának, fele bent van a jéghideg uszodai vízben. Most következik a többi, a gyomor, a has, a melkas és az egész test. A köldök sötétlő kis gyűszűmélyedése félve húzódik össze, könyörögni szeretne papának hogy forduljon vissza, ne ugorjék be a hideg vízbe. De győz az övfeletti legényvirtus, a láb is megszokta már a hideget, noszogatja papát, belöki habozó testét az uszodába.

Papa felnéz, puha teste pillanat alatt ruganyos lesz, elfelejti a fotelt, a puha ágyat, a kávéház karosszékét, friss lesz a test, friss, ruganyos. Papa úszni kezd, csapkod, hátára fekszik, fiúsan tempózik.

Arcáról eltűnik a kezdődő öregség fáradtsága, szeme fénylik, hátára rásüt a nap gazdag aranya.

A napsütésben papa ősz feje egészen ezüst lesz. Ott úsznak egymás mellett. Nagy ezüst hal, a kis aranyhallal...

(NÁDAS SÁNDOR írói hagyatékából.)

IRODABUTORT IS
KOCSIS JÁNOS készítőnél vegyen Budapest, V., Nádor-u. 20. Tel.: 127-182.

— **Gyöngyösi János — a Pénzintézeti Központ új elnöke.** A hivatalos lap keddi száma közli, hogy *Sulyok Dezső* volt nemzetgyűlési képviselőt felmentették a Pénzintézeti Központ elnöki tisztségétől és helyébe *Gyöngyösi János* volt külügyminisztert nevezték ki.

GANDHI szégyenli magát

Gandhi Kalkuttába érkezett, hogy kivizsgálja *a szombati véres zavargásokat.* Kijelentette az újságíróknak, *„ha a dolgok így mennek tovább, szégyelnem kell magam az egész világ előtt."* Kijelentette még, hogy a hinduk *„nyilvánvalóan megőrültek* és nem tudják, mit kezdjenek a kezükbe adott hatalommal." (MT)

— **Halálozás.** *Hajós Ferenc* ügyvéd *81 éves* korában meghalt *Csáktornyán.* A csáktornyai kerület *utolsó magyar országgyűlési képviselője volt,* annak a szabadelvű jogásznemzedéknek kiváló tagja, amelyik az egykori nagy igazságügyminiszter, Szilágyi Dezső köréhez tartozott. *Hajós Kálmán dr.* fővárosi ügyvéd és volt országgyűlési képviselő testvérbátyját gyászolja az elhúnytban.

— **Változás a népfőügyészség vezetésében.** *Szücs János* dr., a népfőügyészség vezetője, hamarosan megválik állásától, mert az igazságügyminisztérium *adminisztratív államtitkára* lesz. Utódául valószínűleg *Nagy István* dr. népfőügyészhelyettest nevezik ki.

— **A magyar filmvilág** egyik legnépszerűbb vezetőtagja, *Palugyay Miklós dr.*, a Paramountnak sokéven át volt ügyvezető igazgatója. Amikor Budapesten megalakult a Mopex-filmvállalat, ennek az élére *Palugyay Miklóst* állították. Palugyayt most a Paramount visszahívta és külföldi poszton bízta meg a *Paramount* vezetésével. *Palugyay* budapesti poziciójára *Matzner Károlyt* nevezték ki vezérigazgatónak. *Matzner* negyedszázadon keresztül a budapesti Fox filmvállalatnak volt az ügyvezető igazgatója.

Újabb belpolitikai válság Franciaországban

London, augusztus 10.

A francia parlament az este *újabb megpróbáltatás* elé került. A nehézséget az algiri alkotmány vitája vetette fel. A képviselőház *149 szavazattal 134 ellenében a kormány javaslata mellett döntött.* A Ramadier által felvetett *bizalmi kérdésben hétfőn szavaz a nemzetgyűlés.* (MTI)

— **Egy hete robotolnak a választási összeíróbizottságoknál** azok a munkanélküliek, akiket *napi 12 forintért* reggeltől estig dolgoztatnak, de *boldogan* foglalták el az alkalmi íróasztalokat, hogy legalább két hétig legyen valami jövedelmük. Az első hét végén éhes szájak várták szegényes otthonukban *az első 60—60 forintot.* De az „illetékes hely" *nem intézkedett* és vasárnap reggelig bizony nem kaptak *egy fillért sem.*

— **Megjelent a Politika.** A vezércikket *Dobi Istvánról* írta *Katona Jenő. Szabó Zoltán* cikke Gulliwer új utazásairól, *Rónai Mihály András* visszaemlékezése egy ellenálló csoportról, *Gogolák Lajos* beszélgetése Balogh Páterrel. *Argus* portréja Pfeiffer Zoltánról és sok más érdekes cikk található a gazdag tartalmú lapban.

— **Házasság.** *Fried Piroska* és *Udvaros György* házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Orvosi hír.** Dr. *Haller Tibor* kozmetikus orvos ismét rendel. IV., Apponyi-tér 4. Telefon: 185—090.

* „Minden mulandó — arany, ezüst: örök!" Ékszermodellek Sereginél, Haris-köz 5., csak a félemeleten!

* **Rada István** okl. gépészmérnök, miniszteri biztos újból megnyitotta tanácsadó mérnöki irodáját. Bp., V., Wahrmann-utca 19. Telefon: 200-092.

— **Párbajt vívott két olasz képviselő.** A római rádió jelentése szerint *Patrizzi* nemzetgyűlési képviselő *Treves* képviselőtársával *szombaton párbajt vívott.* Több mint *egy órán át tartó hadakozás* után az orvos közbelépett és a „további vérontás megakadályozására" *szétválasztotta a még mindig engesztelhetetlen ellenfeleket.* A kihívó Treves volt, mert Patrizzi cikkében megsértette.

— **A fatermelők sérelme Bárányos miniszter előtt.** A háború alatt folytatott rablógazdálkodással *a magyar erdőket 22 évre előre kitermelték.* A további átlagveszteség elkerülése végett úgy határozott a kormány, *az idei termelési időnyben a múltévi háromnillió köbméter fa helyett csak kétmillió köbméter kitermelésére ad engedélyt és ezt teljes egészében a magyar állami erdőgazdasági üzemre bízza.* Az intézkedést a fatermelők érdekeltsége *sérelmesnek* találta és küldöttségileg keresték fel *Bárányos Károly* földművelésügyi minisztert. A miniszter megígérte, hogy *a legteljesebb jóindulattal kezeli a kérdést és előterjesztést tesz a kormánynak arra, hogy a fatermelői érdekeltség a csökkentett kvóta ellenére is részt kapjon a kitermelésből.*

— **Leesett a láda az autóról: két járókelő megsebesült!** Vasárnap délelőtt ¾10-kor *különös baleset* történt. A Rottenbiller-utcán robogott végig nagy sebességgel egy teherautó, majd bekanyarodott a Király-utcába. A heves kanyarodás közben *leesett a kocsiról két láda és megsebesítette azt a két járókelőt, akik közvetlenül a teherautó mögött mentek át az úttesten: Csala András* 33 éves kereskedősegédet és *Láng Mihály* 54 éves segédmunkást. Mindkettőt az OTI baleseti kórházba vitték.

— **Szeptember 3-án kezdődik a tanítás.** A hivatalos lap vasárnapi száma, amely egyébként *szokatlan nagy terjedelemben* 120 oldalon csak a késő délutáni órákban jelent meg, közli a kultuszminiszter rendeletét is *az új tanévről.* A rendelet szerint az elemi, polgári és középiskolákban a javító, felvételi, különbözeti vizsgákat *augusztus 28, 29, 30-án* tartják meg. Az új tanév az ország minden iskolájában *szeptember 2-án* ünnepélyes megnyitással, a rendes tanítás pedig *szeptember 3-án* kezdődik.

— **Felmentették dr. Bossányi László gyárost,** akinek Krisztina-körúti lakásán a gazdasági rendőrség névtelen feljelentés alapján házkutatást tartott és *34 gramm aranynyal talált többet a megengedettnél.* Az aranybeszolgáltatási rendeletbe ütköző bűntettel vádolva került az uzsorabíróság elé, melynek Csajthay-tanácsa szombaton tárgyalta az ügyet. *Bossányi dr. beigazolva, hogy a saját tulajdonát képező aranytárgyak nem haladják meg a megengedett mennyiséget és ezért a bíróság bűncselekmény hiányában jogerősen felmentette.* Bossányi dr. azzal tette ismertté nevét, hogy különböző vádakat emelt az Ügetőversenyegylet ellen, amiért a belügyminiszter vizsgálatot rendelt el.

TOVÁBB
ANDICS ERZSÉBET: PETŐFI ÖRÖKE
PÁLÓCZI-HORVÁTH GYÖRGY: AZ ENGEDÉLYEZETT FORRADALOM KORSZAKA
VILÁGHÍRADÓ SZELLEMI ÉLET MINDENRŐL TÁJÉKOZTAT
a
TOVÁBB
legújabb száma
1 forint

„Patience"

A százablakos kastély üres, a remek bútorok, szőnyegek, festmények, csillárok százfelé szóródtak, a negyvenezerholdas hitbizományból egy négyszögöl sem maradt, de az ötvenholdas park kapuja ma nyitva áll, mindenki beléphet rajta. Az erdők állami kézbe kerültek s minden falu bőven építkezik belőle, a lankás földeken gyönyörűen áll a tengeri, a kövér réten legel a gulya, de a termést nem a régi úr takarítja be, a gulya sem a régi gazdáé s a sivár cselédházak frissen meszelve, virágos ablakkal és üde veteményes kertekkel hirdetik a változott jelent.

A vidék külső képe változatlan!

Itt nem dúltak harcok, egyetlen betört ablakot, rombadőlt házat nem látni; tisztaság, csend, nyúgalom; ringanak a délceg jegenyék a balatoni szélben s a seregélyek és rigók éles, vidám szava cseng a nyárvégi verőfényben; bölcs fölénnyel vigyáz a gólya a mélyzöld mocsári rét közepén, minden a régi és mégis más, új, ismeretlen, elütő! A természet királyi közönnyel borítja zöld vagy fehér leplét a változó világra, emberi szem és fül kell, hogy észrevegye a változást, a felszín alatt hullámzó forradalmat. Mert forradalom volt, amely végigviharzott e bukolikus pannon tájon. A dombok tövében a tájba belenőtt falvak puhabeszédű parasztjának más a tekintete, a járása, a szava csengése — felszabadult és egyenjogú embernek érzi magát, ott fürdik a fekete vízű tóban, ahol a nagy étterem fürdőruhás vendégeit nem választja el többé a láthatatlan korlát, talán csak az, hogy a munkás- és parasztvendég halkabb és csöndesebb.

A nagy hercegi vagyonból nem igen maradt más, csak a fürdő és a tó. Kissé felújítva, felfrissítve, asszonyi kézzel kicsinosítva ma, mikor olyan nehéz külföldre jutni, a nehéz évek által megviselt inak és idegek keresnek s találnak a tó vizében enyhülést — amíg az óriási vagyon ontotta a jövedelmet, nem jutott pénz az uradalom bevételéből arra, hogy a csodálatos kincset, a gyógyító tó partját modern fürdőhellyé építsék. A vagyon elment, de a fürdő, a maga ósdi, de még mindig vonzó formájában megmaradt, jövedelmet is hajt, míg a ménes, a híres Fenék-ménes, amely számlálatlan ezrekbe került, a mult emléke csupán. Nem maradt belőle, csak egy kép, az egyik fürdőszálló előcsarnokának a falán. A kép — a híres bécsi lófestő, Adam műve — aranysárga, karcsú kancát ábrázol, gazdájával, a herceggel. Ez a kép a csodakanca, „Patience" képe maradt meg a világhíres hercegi kék-sárga dressz minden emlékéből.

(Héviz, augusztus 10.)

KISS DEZSŐ

A REGGEL FILMJE

MAGAM ÚTJÁT JÁROM... A toll szégyenkezik, mikor leírja a filmbírálatokban símára koptatott szót: *remekmű!* De *kénytelen* leírni, mert ezúttal — *valóban* remekművet nézünk! Egy modern fiatal pap a mese hőse, rongyos emberek, vásott gengszterjelöltek, lélektorzók és sötét sorsok világába kerül, a maradi, öreg plébános mellé és elkezdi — a *maga útját* járni! Nem a pokol gyötrelmeinek dörgedelmes emlegetésével, nem savonarolai szigorral küzd a bűn ellen, a romlást nem rémítgetéssel akarja megelőzni, hanem — mosollyal, verőfénnyel, derűs emberséggel. A szegényeket, különösen a züllés útjára sodródott gyermekeket gyűjti maga köré, muzsikával, játékkal, dallal veszi meg a szíveket és — *célhoz ér.* A rút világ, amelybe került, megszépül körülötte, megfiatalodnak a házak, az emberek, a lelkek, megoldódnak a problémák: kisüt a nap... A végén már a fáradt, gondsújtotta, elaggott plébános is megtanulja a nevetést és odaáll a gyerekekkel — golfozni... A nyomornak és züllésnek, a gondnak és a borúnak infernojából száll fel, mintha a rekedt rikoltásokból és a dzsesszmuzsikából, a vidáman golfozók kiabálásából és a hétköznapi élet kusza hangjaiból szövődnék szépséges zengéssé: egy szivetrázó és lelketigéző *Ave Maria.* A színészek közül kiemelkedik *Bing Crosby,* aki megrázóan drámai és elragadóan sihederes tud lenni egyszerre. Az öreg plébánost lenyűgöző valószerűséggel formálja meg *Barry Fitzgerald.* (*Forum.*)

VESZÉLYES SZERELEM Mondják, hogy Franciaországban *óriási sikere* volt ennek a filmnek, amely a mult század végső esztendőinek szemléletét, érzelmi világát, lelki életét vetíti elénk. Mifelénk aligha fogják értékelni a hosszú-hosszú párbeszédeket! A kicsiny „Duce" (Edeske) szerepét elbájolóan játssza Odette Joyeux. (Corvin, Lloyd)

LEÁNYSORS **Egy szegény leány élete imbolyog — két férfi között. Végül a leány rátalál — az életre és a boldogságra! Játékban és rendezésben egy-egy finom részlet ragadja meg a nézőt, de a legnagyobb érték Ginger Rogers drámai feszültséget árasztó alakítása. (Scala, Omnia.)**

ÚTONÁLLÓK RÉME Reméljük, hogy a nyárvég *utolsó cowboy-rezgését* nézzük ezúttal! *Len Maynard,* az amerikaiak kedvenc cowboy-színésze — ezt bizonyára sejti az olvasó és néző! — ezer veszélyen és akadályon át mégis csak legyőzi az utonállókat. (Ugyebár, ez csak természetes?) Az sem meglepő, hogy a filmben bőven találunk verekedést, lövöldözést. (*Városi Színház.*)

TEXASI SERIFF *A címéből mindenki tudja, hogy ez is cowboy-történet, de ezúttal nagyobbigényű, mert ebben a cowboyfilmben a közéletet purifikálják. A panama és igazság harca ez s nem lehet kétséges, hogy végül is az igazság győzedelmeskedik. A végén — minden előlről kezdődik! (E tengernyi új kalanddal majd legközelebb találkozunk!) (Royal Apollo.)*

STAN ÉS PAN CHICAGOBAN A világ mozilátogatóinak két nehezen elkoptatható öreg mulattatója ezúttal két papucshőst játszik, szögletes tökfilkókat, akik harcias menyecskéikkel viaskodnak. Kánikulában felette ajánlható bohóság. (*City, Kamara.*)

* **A „Magam útját járom" nagy sikere.** Szombaton este a pesti társaságokban már egyébről sem beszéltek, mint a FORUM új műsoráról, a *„Magam útját járom"* című filmről. A díszbemutató egyházi és világi közönsége szívből jövő kacagásokkal honorálta a derűs jeleneteket és hatalmas tapsokkal a film komoly és nemes mondanivalóit. Ebben a filmben Hollywood ezúttal *nem* a „maga útját járta", hanem teljesen új utakra lendült, mert új filmstílust mutat be. De új oldaláról mutatkozik be Amerika legnépszerűbb embere, *Bing Crosby* is, aki nemcsak páratlan hangjával, hanem nagy színészi alakításssal is hódít. *Barry Fitzgeraldban,* aki egy öreg plébános szerepét játssza, Amerika egyik legnagyobb jellemszínészét ismerjük meg.

ITT A VÁD

Weesenmayer budapesti náci-„követ", Magyarország egykori diktátora ellen!

Vasárnapra összeállították *Edmund Veesenmayer* volt budapesti német birodalmi követ *teljes magyarországi bűnlajstromát*, amelynek alapján a közeli napokban *elkészül a vádirat Hitler budai helytartójának és Magyarország leigázójának ügyében. Két éve ül már*, sokaktól elfelejtve, a Markó-utcai fogházban Veesenmayer, akinek

kezében Magyarország látható urai csupán szánalmas bábok voltak.

Veesenmayer *az „utazó vádlott" címét* alaposan megérdemelte, mert az utóbbi években állandóan utazgatott, — persze, *gondos felügyelet* mellett, fegyveres kísérettel! — *Budapest és Nürnberg között*, hogy a két év óta tárgyaló nemzetközi főtörvényszéknek felvilágosításokat adjon világhirhedtségre szert tett bűntársai ügyében. Veesenmayer, miután

előkészítette a nagy gaztettet, Horthy kicsalogatását Hitler főhadiszállására és távollétében az ország fegyveres lerohanását,

a visszaérkező volt kormányzótól kierőszakolta, hogy *Sztójay Döme* volt berlini magyar követet nevezze ki miniszterelnökké, majd olyan hazug tartalmú kéziratot csikart ki, amely elismeri, hogy a német csapatok *a magyar hadvezetőség kérésére* vonultak be az országba... Veesenmayer idejében *főhadiszállás* volt a német „követség" háromemeletes budavári palotája, földalatti vezérkar működött ott, onnan igazgatták és igázták le az egész országot. Az ő parancsára történtek személyi változások a kormányban és a honvédség vezetésében, ő hálózta be kémekkel az országot, szervezte az SS-szolgálatot, igazgatta a *Gestapót* és igyekezett hatalomra juttatni a nyilaspártot.

Veesenmayer intézkedésére tartóztatták le 1944 október 15-én, a híres proklamáció után a kormányzót és ő segítette hatalomra fegyveresen Szálasit.

Ő zsarolta meg — így szólnak a vizsgálat adatai! — Horthy Miklóst, akit *fia meggyilkolásával* fenyegetett meg arra az esetre, ha nem vonja vissza proklamációját. Ő sürgette az úgynevezett *zsidókérdés* „megoldását" és követelte, hogy *a zsidókat Németországba deportálják, — közmunkára!*

Ő volt Magyarország diktátora,

ő volt mindazoknak a százezrek életét áldozatul követelő gaztetteknek legfőbb *elindítója*, amelyek meggyalázták az ország hírnevét, romlásba taszítottak milliókat és romhalmazzá változtatták az országot. A Szövetségközi Ellenőrző Bizottság és a nürnbergi főtörvényszék most *megadta az engedélyt arra*, hogy Veesenmayer ellen elkészítsék a vádiratot, így hát ügye *szeptemberben végre a magyar népbíróság elé kerül.*

A „német leányok és asszonyok az amerikai katonákat antiszemita értelemben befolyásolják",

mondotta Clay tábornok zsidóügyi tanácsadója

NewYork, augusztus 10.

Philipp Bernstein rabbi, Clay tábornok, németországi amerikai főparancsnok zsidóügyi tanácsadója nyilatkozott az Egyesült Nemzetek palesztinai vizsgálóbizottságának. A rabbi kijelentette, hogy a németországi amerikai övezetben levő zsidó táborokban a zsidók helyzete mind nehezebbé válik, mert a zsidók és a táborok amerikai felügyelőtisztjei közötti viszony igen feszült. A rabbi megerősítette a nemzetközi menekültügyi szervezet németországi vezetőjének nyilatkozatát, amely szerint a német leányok és asszonyok az amerikai katonákat antiszemita értelemben befolyásolják. (MTI)

A Reggel elsőnek közli az új pedagógus-fizetéseket

A pénteki minisztertanács elfogadta *Ortutay Gyula* kultuszminiszter rendelettervezetét, mely *a pedagógusok új fizetését szabályozza.* A rendelettervezet

34.500 közoktatásügyi alkalmazottat

érint. Az új fizetések mindazokra *a tanárokra, tanítókra és közoktatásügyi alkalmazottakra vonatkoznak, akik nem tartoznak a kollektív szerződések hatálya alá.* Az új pedagógus-státus, amely *16* fizetési fokozatot állapít meg,

164 millió forint kiadást

jelent az államnak. Az alábbiakban közöljük az új pedagógus-fizetéseket.

Fizetési fokozat	I. lakáspénzosztályba sorolt helyeken	II.	III.
16.	880	840	760
15.	720	680	640
14.	680	640	600
13.	640	600	560
12.	600	565	525
11.	560	530	490
10	520	490	460
9.	485	460	430
8.	450	430	405
7.	420	400	380
6.	390	370	355
5.	370	350	335
4.	350	335	320
3.	335	320	310
2.	320	310	300
1.	305	300	290

A középiskolai tanítóképző, kisdedóvóképző és egyéb közoktatásügyi intézmnyk tanárai szolgálatukat az *ötödik* fizetési fokozatban kezdik. A polgári iskolai, valamint az ezekkel egyenlőrangú és képesítésű tanárok a *negyedik* fizetési osztályba tartoznak. A magasabb képesítésű gazdasági szaktanítók, ipariskolai műhelyoktatók, *a szaktanfolyamot végzett általános iskolai tanítók* a harmadik fizetési fokozatban, a népiskolai tanítók a *második*, az óvónők az első fizetési fokozatban kezdik szolgálatukat. A rendelet szerint tekintetbe kell venni *a szolgálati időt* és az időközben történt *rendkívüli előléptetéseket* is. A népiskolai igazgatók és igazgatótanítók 1947 szeptember 1-től *igazgatói pótlékban* részesülnek. A tanyai tanítók pedig ugyancsak szeptember 1-től *tanyai pótlékot* kapnak.

Látogatás egy vörös hercegnőnél

A *Die Nation* című svájci napilap munkatársa e napokban beszélgetést folytatott Budapesten *Odescalchi Margit* „hercegnővel". A magyar vonatkozású, külföldi cikk címe: *„Látogatás egy vörös hercegnőnél"* és élén Apponyiné Odescalchi Margit fényképe látható, amint dolgozóasztalánál ül, vállán magyar menteszerű kabáttal. . De maga a hölgy — vallja — az „arisztokrata" benyomását tette reá: lénye zárkózott, megjelenése puritán, amit síma hajviselete és az arckikészítés hiánya is alá húz.

— Miért nem szólaltat meg érdekesebb, tevékenyebb hatáskörű nőt? Olyat, aki esetleg szívesen nyilatkozik.

— Azért önt, mert ön az egyetlen volt hercegnő, aki belépett a kommunista pártba.

— Én ízléstelennek találom, ha valaki származására rávilágítanak. Nem mindegy, hogy az ember anyja hercegnő vagy néger szolgáló? Apja tanár vagy paraszt volt? A származás lényegtelen. A lényeg: milyen az ember maga.

— De azt talán nem tagadja, hogy aki a régi úri réteg leszármazottja és mégis lelkesen tud az új irányítókhoz csatlakozni: rendkívüli ember lehet.

— Nem tartom az esetet hallatlannak. Gondoljon például Krapotkin hercegre vagy Tolsztoj grófra, — akikkel engem, természetesen, egy sorban meg se lehet említeni. Magyarországon is akadt mindig egy főúri kisebbség, melynek megvolt a bátorsága, hogy a saját osztályérdekeivel ellentétes igazságokat felismerje és ennek következményét tetteiben levonja. Gondoljon például Károlyi Mihályra.

— Nem mondaná el, miként történt, hogy így alakult ki világnézete? Milyenek voltak serdülő évei?

— Magánéleti adatok — nem fontosak. Gimnáziumot végeztem, szerettem az irodalomtörténetet, történelmet és bölcsészetet. De leginkább a társadalmi kérdés érdekelt. Akkor is, azóta is. Már leánykoromban sem voltak osztályelőítéleteim. Ez határozta meg olvasmányomat, érintkezésemet. Haladó gondolkodású politikusokkal, írókkal és művészekkel barátkoztam. Tizenkilencéves koromban Apponyi Györgyhöz mentem férjhez. Két gyermekemet elveim értelmében neveltem. Fiam ma tisztviselő, de még tanul. Leányom nemrégiben ment férjhez.

— Parasztgazdához, ugye bár?

— Helyesnek tartja-e ön az erőszakos formulázásokat? Vőm népi eredetű. Ma magántisztviselő. De azt se kifogásolnám, ha paraszt fia volna.

— Mi lett az ön birtokával?

— A földreform értelmében, természetesen, felosztották. Nekem ugyan meghagytak 150 holdat annak elismeréséül, hogy az ellenállási harcban résztvettem. De ez szülőfalumra hátrányos lett volna. Csak öt holdat fogadtam el.

— Résztvett ezek szerint az ellenállási harcban?

— Megtettem a tőlem telhetőt. Szegény fivéremet megölték a nácik. Engem bebörtönöztek. Négy hónap után jött a felszabadulás.

— És akkor?

— Beléptem a Kommunista Pártba.

— És most?

— A Demokrata Nők Szövetségében dolgozom.

— Ön tehát a kelet mellett s a nyugat ellen foglalt állást?

— Keletről elfogadom a sok jófajta újítást és megtartom a nyugat sok jó érintkezési formáját.

— Mit vár a szocializmustól?

— Ma nem erről, hanem egyelőre csak demokráciáról van szó. Ma Magyarországon a kommunisták sem gondolnak a szocializmus megvalósítására.

— De a szocializmus útján önök, ugy-e bár, a demokráciában csak fejlődési fokot látnak?

— A fejlődés örök. Fokokat nem lehet átugorni. Senki sem lát tovább, mint a legközelebbi fejlődési fok. És ezt Magyorország részére úgy hívják, hogy demokrácia.

Hidy Franciska operaénekesnő második szerencsétlenül járt felesége egy hévizi vendéglősnek

Az ismert hévizi vendéglős, *Pócza Ferenc* felesége volt *Hidy Franciska*, a szegedi operatársulat nagytehetségű fiatal, énekesnője, aki az elmult héten *autószerencsétlenség áldozata lett* a siófoki országúton. *Pócza első felesége évekkel ezelőtt a hévizi tó vizébe fulladt bele.* A második asszony, — akit a gyászbaborult férj sok évvel első feleségének halála után vett el, — *áldott állapotban volt!* Hidy Franciskának október végén született volna első gyermeke, ha a siófoki hidon véget nem vet fiatal életének a szörnyű baleset.

KISS MANYI MIHÁLYI KELETI „Ő" sincs fából Utolsó hét MEDGYASZAY SZÍNHÁZ

Megveszem kopott, szakadt perzsa-, perzsalábbundáját. VII., Nyár-u. 18. I. 6.

METEOR CSILLÁR Podmaniczky-u. 27. József-körút 44.

Feuer fest tisztít garantált szárazon tricoletinben ... Bajnok-utca 12. Telefon: 127-110

ÚJ KÉZIKOCSIT honnan végy? Bajnok-utca 34.

Szeptember 5-én nyílik meg a BUDAPESTI ŐSZI VÁSÁR

Vásáriroda a Vajdahunyad-várban.

Vidéki vásárlátogatók 50% vasúti kedvezményt kapnak

CHARLES BOYER INGRID BERGMAN

Kedden este ½9-kor díszbemutató VÁROSI SZINHÁZ Gázláng

Metro-Goldwyn-Mayer-Mopex-film

HIREK

Papa az uszodában

A papa is volt kisfiú, a papának is volt papája, aki elvitte uszodába. Most ő a papa, most ő viszi a fiát, rádobja a vízre a hatéves kis szőke gyereket, aki hörög, kapkod, gurgulázva nyeli a vizet és kétségbeesetten néz apjára vízbefuló szemekkel.

— Csak tessék ráfeküdni a vízre, aki nem nyel vizet, sose tanul meg úszni!

A kis szőke gyerek egyszer szintén papa lesz, harminc év mulva, ő fogja vízrebocsátani gyermekét, ő fogja mondani: „Tessék vizet nyelni!"

Mint egy elegáns aranyhal, olyan a kis szőke gyerek, olyan a teste, mint a legfinomabb selyem, papa nézi a partról, papa is volt aranyhal valamikor.

Ma már ősz a papa, kopasz a feje, feje bubján kisfiús vászonsapkát hord, ez azt jelenti, hogy papa még nem mondott le egészen arról, hogy fiatalembernek tekintsék.

Szomorú nézni a takaros papát, aki trikójában is olyan, mintha skatulyából vették volna ki. Petyhüdt a karja, fehér és erőtlen, Papa nem tornászik. Papa nem sportol, papa ül az íróasztal mellett és pápaszemben dolgozik. Papa elmult már ötven éves, a háta többé nem egyenes, nyakán ráncok látszanak.

Szárazon áll az uszoda partján, beszélget egy még öregebb bácsival. Még be se ment a vízbe. Most is biborheremagról beszélnek, valami gazdafélével tárgyalnak. A gazda vidám öreg ember, hetven éves lehet, csupa izom és bőr, ő már fürdött, úszott, tussolt, levegőn megszáradt ott áll a vízparton, energikusan csavarja ki a vizet az úszónadrágjából.

Papa húsz évvel fiatalabb s az mégis sokkal fiatalabbnak látszik. Az öregúr harsogva beszél s nagyokat nevet, a papa halk, csöndes, messzire bámul, közben pödörgeti a fiatalemberesen szabdalt ősz bajuszt.

— Papa, papa! — kiabálja a kisfiucska. — Papa, gyere be a vízbe!

A szomorú papa megindul a vízbe a lépcsőkön. Fogja a karfát, lábát félve teszi be a vízbe. Összeborzong. Hideg a víz, rettenetesen hideg a víz. Először a talp ordít fel. Mi ez? Aztán a boka. Aztán a lábszár. Már a térdkalács is bent van a vízben. Dideregve akar tiltakozni, de újabb lépcső következik. Papa megmerevedve áll, kisfia meszszíről kiabál felé, pisztráng mozdulataival: „Apu, apu, gyere!"

Egy pillanat, a talp megszokja a hideget. A boka is átesett már a vad inzultuson, ők ketten a talppal s a lábszárral együtt összenevetnek a térdkalácson, mely még vacog és félve tiltakozik. Még egyet lép, kis száját az ősz, de legényes bajusz alatt csücsörítve megkeményíti. Ott áll a papa a válaszúton, úszónadrágja együtt vacog a test többi részeivel, mintha élne a csíkos nadrág. Mintha fázna a madzag, úgy vacog rajt, mintha külön idegei lennének. Fele vizes papának, fele bent van a jéghideg uszodai vízben. Most következik a többi, a gyomor, a has, a melkas és az egész test. A köldök sötétlő kis gyűszűmélyedése félve húzódik össze, könyörögni szeretne papának hogy forduljon vissza, ne ugorjék be a hideg vízbe. De győz az övfeletti legényvirtus, a láb is megszokta már a hideget, noszogatja papát, belöki habozó testét az uszodába.

Papa felnéz, puha teste pillanat alatt ruganyos lesz, elfelejti a fotelt, a puha ágyat, a kávéház karosszékét, friss lesz a test, friss, ruganyos. Papa úszni kezd, csapkod, hátára fekszik, fiúsan tempózik.

Arcáról eltűnik a kezdődő öregség fáradtsága, szeme fénylik, hátára rásüt a nap gazdag aranya.

A napsütésben papa ősz feje egészen ezüst lesz. Ott úsznak egymás mellett. Nagy ezüst hal, a kis aranyhallal...

(NÁDAS SÁNDOR írói hagyatékából.)

IRODABUTORT IS
KOCSIS JÁNOS készítőnél vegyen Budapest, V., Nádor-u. 20. Tel.: 127-182.

— **Gyöngyösi János — a Pénzintézeti Központ új elnöke.** A hivatalos lap keddi száma közli, hogy *Sulyok Dezső* volt nemzetgyűlési képviselőt felmentették a Pénzintézeti Központ elnöki tisztségétől és helyébe *Gyöngyösi János* volt külügyminisztert nevezték ki.

GANDHI szégyenli magát

Gandhi Kalkuttába érkezett, hogy kivizsgálja *a szombati véres zavargásokat.* Kijelentette az újságíróknak, *„ha a dolgok így mennek tovább, szégyelnem kell magam az egész világ előtt."* Kijelentette még, hogy a hinduk *„nyilvánvalóan megőrültek* és nem tudják, mit kezdjenek a kezükbe adott hatalommal." (MT)

— **Halálozás.** *Hajós Ferenc* ügyvéd *81 éves* korában meghalt *Csáktornyán.* A csáktornyai kerület *utolsó magyar országgyűlési képviselője volt,* annak a szabadelvű jogásznemzedéknek kiváló tagja, amelyik az egykori nagy igazságügyminiszter, Szilágyi Dezső köréhez tartozott. *Hajós Kálmán dr.* fővárosi ügyvéd és volt országgyűlési képviselő testvérbátyját gyászolja az elhúnytban.

— **Változás a népfőügyészség vezetésében.** *Szücs János* dr., a népfőügyészség vezetője, hamarosan megválik állásától, mert az igazságügyminisztérium *adminisztratív államtitkára* lesz. Utódául valószínűleg *Nagy István* dr. népfőügyészhelyettest nevezik ki.

— **A magyar filmvilág** egyik legnépszerűbb vezetőtagja, *Palugyay Miklós dr.*, a Paramountnak sokéven át volt ügyvezető igazgatója. Amikor Budapesten megalakult a Mopex-filmvállalat, ennek az élére *Palugyay Miklóst* állították. Palugyayt most a Paramount visszahívta és külföldi poszton bízta meg a *Paramount* vezetésével. *Palugyay* budapesti poziciójára *Matzner Károlyt* nevezték ki vezérigazgatónak. *Matzner* negyedszázadon keresztül a budapesti Fox filmvállalatnak volt az ügyvezető igazgatója.

Újabb belpolitikai válság Franciaországban

London, augusztus 10.

A francia parlament az este *újabb megpróbáltatás* elé került. A nehézséget az algiri alkotmány vitája vetette fel. A képviselőház *149 szavazattal 134 ellenében a kormány javaslata mellett döntött.* A Ramadier által felvetett *bizalmi kérdésben hétfőn szavaz a nemzetgyűlés.* (MTI)

— **Egy hete robotolnak a választási összeíróbizottságoknál** azok a munkanélküliek, akiket *napi 12 forintért* reggeltől estig dolgoztatnak, de *boldogan* foglalták el az alkalmi íróasztalokat, hogy legalább két hétig legyen valami jövedelmük. Az első hét végén éhes szájak várták szegényes otthonukban *az első 60—60 forintot.* De az „illetékes hely" *nem intézkedett* és vasárnap reggelig bizony nem kaptak *egy fillért sem.*

— **Megjelent a Politika.** A vezércikket *Dobi Istvánról* írta *Katona Jenő. Szabó Zoltán* cikke Gulliwer új utazásairól, *Rónai Mihály András* visszaemlékezése egy ellenálló csoportról, *Gogolák Lajos* beszélgetése Balogh Páterrel. *Argus* portréja Pfeiffer Zoltánról és sok más érdekes cikk található a gazdag tartalmú lapban.

— **Házasság.** *Fried Piroska* és *Udvaros György* házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Orvosi hír.** Dr. *Haller Tibor* kozmetikus orvos ismét rendel. IV., Apponyi-tér 4. Telefon: 185—090.

* „Minden mulandó — arany, ezüst: örök!" Ékszermodellek Sereginél, Haris-köz 5., csak a félemeleten!

* **Rada István** okl. gépészmérnök, miniszteri biztos újból megnyitotta tanácsadó mérnöki irodáját. Bp., V., Wahrmann-utca 19. Telefon: 200-092.

— **Párbajt vívott két olasz képviselő.** A római rádió jelentése szerint *Patrizzi* nemzetgyűlési képviselő *Treves* képviselőtársával *szombaton párbajt vívott.* Több mint *egy órán át tartó hadakozás* után az orvos közbelépett és a „további vérontás megakadályozására" *szétválasztotta a még mindig engesztelhetetlen ellenfeleket.* A kihívó Treves volt, mert Patrizzi cikkében megsértette.

— **A fatermelők sérelme Bárányos miniszter előtt.** A háború alatt folytatott rablógazdálkodással *a magyar erdőket 22 évre előre kitermelték.* A további átlagveszteség elkerülése végett úgy határozott a kormány, *az idei termelési időnyben a múltévi hárommillió köbméter fa helyett csak kétmillió köbméter kitermelésére ad engedélyt és ezt teljes egészében a magyar állami erdőgazdasági üzemre bízza.* Az intézkedést a fatermelők érdekeltsége *sérelmesnek* találta és küldöttségileg kereste fel *Bárányos Károly* földmüvelésügyi minisztert. A miniszter megígérte, hogy *a legteljesebb jóindulattal kezeli a kérdést és előterjesztést tesz a kormánynak arra, hogy a fatermelői érdekeltség a csökkentett kvóta ellenére is résztkapjon a kitermelésből.*

— **Leesett a láda az autóról: két járókelő megsebesült!** Vasárnap délelőtt ¾10-kor *különös baleset* történt. A Rottenbiller-utcán robogott végig nagy sebességgel egy teherautó, majd bekanyarodott a Király-utcába. A heves kanyarodás közben *leesett a kocsiról két láda és megsebesítette azt a két járókelőt, akik közvetlenül a teherautó mögött mentek át az úttesten: Csala András* 33 éves kereskedősegédet és *Láng Mihály* 54 éves segédmunkást. Mindkettőt az OTI baleseti kórházba vitték.

— **Szeptember 3-án kezdődik a tanítás.** A hivatalos lap vasárnapi száma, amely egyébként *szokatlan nagy terjedelemben* 120 oldalon csak a késő délutáni órákban jelent meg, közli a kultuszminiszter rendeletét is *az új tanévről.* A rendelet szerint az elemi, polgári és középiskolákban a javító, felvételi, különbözeti vizsgákat *augusztus 28, 29, 30-án* tartják meg. Az új tanév az ország minden iskolájában *szeptember 2-án* ünnepélyes megnyitással, a rendes tanítás pedig *szeptember 3-án* kezdődik.

— **Felmentették dr. Bossányi László gyárost,** akinek Krisztinakörúti lakásán a gazdasági rendőrség névtelen feljelentés alapján házkutatást tartott és *34 gramm arannyal talált többet a megengedettnél.* Az aranybeszolgáltatási rendeletbe ütköző bűntettel vádolva került az uzsorabíróság elé, melynek Csajthay-tanácsa szombaton tárgyalta az ügyet. *Bossányi dr. beigazolva, hogy a saját tulajdonát képező aranytárgyak nem haladják meg a megengedett mennyiséget és ezért a bíróság bűncselekmény hiányában jogerősen felmentette.* Bossányi dr. azzal tette ismertté nevét, hogy különböző vádakat emelt az Ügetőversenyegylet ellen, amiért a belügyminiszter vizsgálatot rendelt el.

TOVÁBB
ANDICS ERZSÉBET: PETŐFI ÖRÖKE
PÁLÓCZI-HORVÁTH GYÖRGY: AZ ENGEDÉLYEZETT FORRADALOM KORSZAKA
VILÁGHÍRADÓ
SZELLEMI ÉLET
MINDENRŐL TÁJÉKOZTAT
a
TOVÁBB
legújabb száma
1 forint

„Patience"

A százablakos kastély üres, a remek bútorok, szőnyegek, festmények, csillárok százfelé szóródtak, a negyvenezerholdas hitbizományból egy négyszögöl sem maradt, de az ötvenholdas park kapuja ma nyitva áll, mindenki beléphet rajta. Az erdők állami kézbe kerültek s minden falu bőven építkezik belőle, a lankás földeken gyönyörűen áll a tengeri, a kövér réten legel a gulya, de a termést nem a régi úr takarítja be, a gulya sem a régi gazdáé s a sivár cselédházak frissen meszelve, virágos ablakkal és üde veteményes kertekkel hirdetik a változott jelent.

A vidék külső képe változatlan!

Itt nem dúltak harcok, egyetlen betört ablakot, rombadőlt házat nem látni; tisztaság, csend, nyugalom; ringanak a délceg jegenyék a balatoni szélben s a seregélyek és rigók éles, vidám szava cseng a nyárvégi verőfényben; bölcs fölénnyel vigyáz a gólya a mélyzöld mocsári rét közepén, minden a régi és mégis más, új, ismeretlen, elütől A természet királyi közönnyel borítja zöld vagy fehér leplét a változó világra, emberi szem és fül kell, hogy észrevegye a változást, a felszín alatt hullámzó forradalmat. Mert forradalom volt, amely végigviharzott e bukolikus pannon tájon. A dombok tövében a tájba belenőtt falvak puhabeszédű parasztjának más a tekintete, a járása, a szava csengése — felszabadult és egyenjogú embernek érzi magát, ott fürdik a fekete vízű tóban, ahol a nagy étterem fürdőruhás vendégeit nem választja el többé a láthatatlan korlát, talán csak az, hogy a munkás- és parasztvendég halkabb és csöndesebb.

A nagy hercegi vagyonból nem igen maradt más, csak a fürdő és a tó. Kissé felújítva, felfrissítve, asszonyi kézzel kicsinosítva ma, mikor olyan nehéz külföldre jutni, a nehéz évek által megviselt inak és idegek keresnek s találnak a tó vizében enyhülést — amíg az óriási vagyon ontotta a jövedelmet, nem jutott pénz az uradalom bevételéből arra, hogy a csodálatos kincset, a gyógyító tó partját modern fürdőhellyé építsék. A vagyon elment, de a fürdő, a maga ósdi, de még mindig vonzó formájában megmaradt, jövedelmet is hajt, míg a ménes, a híres Fenék-ménes, amely számlálatlan ezrekbe került, a mult emléke csupán. Nem maradt belőle, csak egy kép, az egyik fürdőszálló előcsarnokának a falán. A kép — a híres bécsi lófestő, Adam műve — aranysárga, karcsú kancát ábrázol, gazdájával, a herceggel. Ez a kép a csodakanca, „Patience" képe maradt meg a világhíres hercegi kék-sárga dressz minden emlékéből.

(Héviz, augusztus 10.)

KISS DEZSŐ

A REGGEL FILMJE

MAGAM ÚTJÁT JÁROM... A toll szégyenkezik, mikor leírja a filmbírálatokban símára koptatott szót: *remekmű!* De *kénytelen* leírni, mert ezúttal — *valóban* remekművet nézünk! Egy modern fiatal pap a mese hőse, rongyos emberek, vásott gengszterjelöltek, lélektorzók és sötét sorsok világába kerül, a maradi, öreg plébános mellé és elkezdi — a *maga útját* járni! Nem a pokol gyötrelmeinek dörgedelmes emlegetésével, nem savonarolai szigorral küzd a bűn ellen, a romlást nem rémítgetéssel akarja megelőzni, hanem — mosollyal, verőfénnyel, derűs emberséggel. A szegényeket, különösen a züllés útjára sodródott gyermekeket gyűjti maga köré, muzsikával, játékkal, dallal veszi meg a szíveket és — *célhoz ér.* A rút világ, amelybe került, megszépül körülötte, megfiatalodnak a házak, az emberek, a lelkek, megoldódnak a problémák: kisüt a nap... A végén már a fáradt, gondsújtotta, elaggott plébános is megtanulja a nevetést és odaáll a gyerekekkel — golfozni... A nyomornak és züllésnek, a gondnak és a borúnak infernojából száll fel, mintha a rekedt rikoltásokból és a dzsesszmuzsikából, a vidáman golfozók kiabálásából és a hétköznapi élet kusza hangjaiból szövődnék szépséges zengéssé: egy szivetrázó és lelketigéző *Ave Maria.* A színészek közül kiemelkedik *Bing Crosby,* aki megrázóan drámai és elragadóan sihederes tud lenni egyszerre. Az öreg plébánost lenyűgöző valószerűséggel formálja meg *Barry Fitzgerald. (Forum.)*

VESZÉLYES SZERELEM Mondják, hogy Franciaországban *óriási sikere* volt ennek a filmnek, amely a mult század végső esztendőinek szemléletét, érzelmi világát, lelki életét vetíti elénk. Mifelénk aligha fogják értékelni a hosszú-hosszú párbeszédeket! A kicsiny „Duce" (Édeske) szerepét elbájolóan játssza Odette Joyeux. (Corvin, Lloyd)

LEANYSORS **Egy szegény leány élete imbolyog — két férfi között. Végül a leány rátalál — az életre és a boldogságra! Játékban és rendezésben egy-egy finom részlet ragadja meg a nézőt, de a legnagyobb érték Ginger Rogers drámai feszültséget árasztó alakítása. (Scala, Omnia.)**

ÚTONÁLLÓK RÉME Reméljük, hogy a nyárvég *utolsó cowboy-rezgését* nézzük ezúttal! *Len Maynard,* az amerikaiak kedvenc cowboy-színésze — ezt bizonyára sejti az olvasó és néző! — ezer veszélyen és akadályon át mégis csak legyőzi az utonállókat. (Ugyebár, ez csak természetes?) Az sem meglepő, hogy a filmben bőven találunk verekedést, lövöldözést. *(Városi Színház.)*

TEXASI SERIFF *A címéből mindenki tudja, hogy ez is cowboy-történet, de ezúttal nagyobb igényű, mert ebben a cowboyfilmben a közéletet purifikálják. A panama és igazság harca ez s nem lehet kétséges, hogy végül is az igazság győzedelmeskedik. A végén — minden előlről kezdődik! (E tengernyi új kalanddal majd legközelebb találkozunk!) (Royal Apollo.)*

STAN ÉS PAN CHICAGOBAN A világ mozilátogatóinak két nehezen elkoptatható öreg mulattatója ezúttal két papucshőst játszik, szögletes tökfilkókat, akik harcias menyecskéikkel viaskodnak. Kánikulában felette ajánlható bohóság. *(City, Kamara.)*

* **A „Magam útját járom" nagy sikere.** Szombaton este a pesti társaságokban már egyébről sem beszéltek, mint a FORUM új műsoráról, a *„Magam útját járom"* című filmről. A díszbemutató egyházi és világi közönsége szívből jövő kacagásokkal honorálta a derűs jeleneteket és hatalmas tapsokkal a film komoly és nemes mondanivalóit. Ebben a filmben Hollywood ezúttal *nem* a „maga útját járta", hanem teljesen új utakra lendült, mert új filmstílust mutat be. De új oldaláról mutatkozik be Amerika legnépszerűbb embere, *Bing Crosby* is, aki nemcsak páratlan hangjával, hanem nagy színészi alakítással is hódít. *Barry Fitzgeraldban,* aki egy öreg plébános szerepét játssza, Amerika egyik legnagyobb jellemszínészét ismerjük meg.

ITT A VÁD

Weesenmayer budapesti náci-„követ", Magyarország egykori diktátora ellen!

Vasárnapra összeállították *Edmund Veesenmayer* volt budapesti német birodalmi követ *teljes magyarországi bűnlajstromát*, amelynek alapján a közeli napokban elkészül *a vádirat Hitler budai helytartójának és Magyarország leigázójának ügyében. Két éve ül már*, sokaktól elfelejtve, a Markó-utcai fogházban Veesenmayer, akinek

kezében Magyarország látható urai csupán szánalmas bábok voltak.

Veesenmayer *az „utazó vádlott" címét* alaposan megérdemelte, mert az utóbbi években állandóan utazgatott, — persze, *gondos felügyelet* mellett, fegyveres kísérettel! — *Budapest és Nürnberg között*, hogy a két év óta tárgyaló nemzetközi főtörvényszéknek felvilágosításokat adjon világhirhedtségre szert tett bűntársai ügyében. Veesenmayer, miután

előkészítette a nagy gaztettet, Horthy kicsalogatását Hitler főhadiszállására és távollétében az ország fegyveres lerohanását,

a visszaérkező volt kormányzótól kierőszakolta, hogy *Sztójay Döme* volt berlini magyar követet nevezze ki miniszterelnökké, majd olyan hazug tartalmú kéziratot csikart ki, amely elismeri, hogy a német csapatok *a magyar hadvezetőség kérésére* vonultak be az országba... Veesenmayer idejében *főhadiszállás* volt a német „követség" háromemeletes budavári palotája, földalatti vezérkar működött ott, onnan igazgatták és igázták le az egész országot. Az ő parancsára történtek személyi változások a kormányban és a honvédség vezetésében, ő hálózta be kémekkel az országot, szervezte az SS-szolgálatot, igazgatta a *Gestapót* és igyekezett hatalomra juttatni a nyilaspártot.

Veesenmayer intézkedésére tartóztatták le 1944 október 15-én, a híres proklamáció után a kormányzót és ő segítette hatalomra fegyveresen Szálasit.

Ő zsarolta meg — így szólnak a vizsgálat adatai! — Horthy Miklóst, akit *fia meggyilkolásával* fenyegetett meg arra az esetre, ha nem vonja vissza proklamációját. Ő sürgette az úgynevezett *zsidókérdés* „megoldását" és követelte, hogy *a zsidókat Németországba deportálják, — közmunkára!*

Ő volt Magyarország diktátora,

ő volt mindazoknak a százezrek életét áldozatul követelő gaztetteknek legfőbb *elindítója*, amelyek meggyalázták az ország hírnevét, romlásba taszítottak milliókat és romhalmazzá változtatták az országot. A Szövetségközi Ellenőrző Bizottság és a nürnbergi főtörvényszék most *megadta az engedélyt arra*, hogy Veesenmayer ellen elkészítsék a vádiratot, így hát ügye *szeptemberben végre a magyar népbíróság elé kerül.*

A „német leányok és asszonyok az amerikai katonákat antiszemita értelemben befolyásolják",

mondotta Clay tábornok zsidóügyi tanácsadója

NewYork, augusztus 10.

Philipp Bernstein rabbi, Clay tábornok, németországi amerikai főparancsnok zsidóügyi tanácsadója nyilatkozott az Egyesült Nemzetek palesztinai vizsgálóbizottságának. A rabbi kijelentette, hogy a németországi amerikai övezetben levő zsidó táborokban a zsidók helyzete mind nehezebbé válik, mert a zsidók és a táborok amerikai felügyelőtisztjei közötti viszony igen feszült. A rabbi megerősítette a nemzetközi menekültügyi szervezet németországi vezetőjének nyilatkozatát, amely szerint a német leányok és asszonyok az amerikai katonákat antiszemita értelemben befolyásolják. (MTI)

A Reggel elsőnek közli az új pedagógus-fizetéseket

A pénteki minisztertanács elfogadta *Ortutay Gyula* kultuszminiszter rendelettervezetét, mely *a pedagógusok új fizetését szabályozza.* A rendelettervezet

34.500 közoktatásügyi alkalmazottat

érint. Az új fizetések mindazokra *a tanárokra, tanítókra és közoktatásügyi alkalmazottakra vonatkoznak, akik nem tartoznak a kollektív szerződések hatálya alá.* Az új pedagógus-státus, amely *16* fizetési fokozatot állapít meg,

164 millió forint kiadást

jelent az államnak. Az alábbiakban közöljük az új pedagógus-fizetéseket.

Fizetési fokozat	I. lakáspénzosztályba sorolt	II. helyeken	III.
16.	880	840	760
15.	720	680	640
14.	680	640	600
13.	640	600	560
12.	600	565	525
11.	560	530	490
10	520	490	460
9.	485	460	430
8.	450	430	405
7.	420	400	380
6.	390	370	355
5.	370	350	335
4.	350	335	320
3.	335	320	310
2.	320	310	300
1.	305	300	290

A középiskolai tanítóképző, kisdedóvóképző és egyéb közoktatásügyi intézmnyk tanárai szolgálatukat az *ötödik* fizetési fokozatban kezdik. A polgári iskolai, valamint az ezekkel egyenlőrangú és képesítésű tanárok a *negyedik* fizetési osztályba tartoznak. A magasabb képesítésű gazdasági szaktanítók, ipariskolai műhelyoktatók, *a szaktanfolyamot végzett általános iskolai tanítók* a harmadik fizetési fokozatban, a népiskolai tanítók a *második*, az óvónők az első fizetési fokozatban kezdik szolgálatukat. A rendelet szerint tekintetbe kell venni *a szolgálati időt* és az időközben történt *rendkívüli előléptetéseket* is. A népiskolai igazgatók és igazgatótanítók 1947 szeptember 1-től *igazgatói pótlékban* részesülnek. A tanyai tanítók pedig ugyancsak szeptember 1-től *tanyai pótlékot* kapnak.

Látogatás egy vörös hercegnőnél

A *Die Nation* című svájci napilap munkatársa e napokban beszélgetést folytatott Budapesten *Odescalchi Margit* „hercegnővel". A magyar vonatkozású, külföldi cikk címe: *„Látogatás egy vörös hercegnőnél"* és élén Apponyiné Odescalchi Margit fényképe látható, amint dolgozóasztalánál ül, vállán magyar menteszerű kabáttal. . De maga a hölgy — vallja — az „arisztokrata" benyomását tette reá: lénye zárkózott, megjelenése puritán, amit síma hajviselete és az arckikészítés hiánya is alá húz.

— Miért nem szólaltat meg érdekesebb, tevékenyebb hatáskörű nőt? Olyat, aki esetleg szívesen nyilatkozik.

— Azért önt, mert ön az egyetlen volt hercegnő, aki belépett a kommunista pártba.

— Én ízléstelennek találom, ha valaki származására rávilágítanak. Nem mindegy, hogy az ember anyja hercegnő vagy néger szolgáló? Apja tanár vagy paraszt volt? A származás lényegtelen. A lényeg: milyen az ember maga.

— De azt talán nem tagadja, hogy aki a régi úri réteg leszármazottja és mégis lelkesen tud az új irányítókhoz csatlakozni: rendkívüli ember lehet.

— Nem tartom az esetet hallatlannak. Gondoljon például Krapotkin hercegre vagy Tolsztoj grófra, — akikkel engem, természetesen, egy sorban meg se lehet említeni. Magyarországon is akadt mindig egy főúri kisebbség, melynek megvolt a bátorsága, hogy a saját osztályérdekeivel ellentétes igazságokat felismerje és ennek következményét tetteiben levonja. Gondoljon például Károlyi Mihályra.

— Nem mondaná el, miként történt, hogy így alakult ki világnézete? Milyenek voltak serdülő évei?

— Magánéleti adatok — nem fontosak. Gimnáziumot végeztem, szerettem az irodalomtörténetet, történelmet és bölcsészetet. De leginkább a társadalmi kérdés érdekelt. Akkor is, azóta is. Már leánykoromban sem voltak osztályelőítéleteim. Ez határozta meg olvasmányomat, érintkezésemet. Haladó gondolkodású politikusokkal, írókkal és művészekkel barátkoztam. Tizenkilencéves koromban Apponyi Györgyhöz mentem férjhez. Két gyermekemet elveim értelmében neveltem. Fiam ma tisztviselő, de még tanul. Leányom nemrégiben ment férjhez.

— Parasztgazdához, ugye bár?

— Helyesnek tartja-e ön az erőszakos formulázásokat? Vőm népi eredetű. Ma magántisztviselő. De azt se kifogásolnám, ha paraszt fia volna.

— Mi lett az ön birtokával?

— A földreform értelmében, természetesen, felosztották. Nekem ugyan meghagytak 150 holdat annak elismeréséül, hogy az ellenállási harcban résztvettem. De ez szülőfalumra hátrányos lett volna. Csak öt holdat fogadtam el.

— Résztvett ezek szerint az ellenállási harcban?

— Megtettem a tőlem telhetőt. Szegény fivéremet megölték a nácik. Engem bebörtönöztek. Négy hónap után jött a felszabadulás.

— És akkor?

— Beléptem a Kommunista Pártba.

— És most?

— A Demokrata Nők Szövetségében dolgozom.

— Ön tehát a kelet mellett s a nyugat ellen foglalt állást?

— Keletről elfogadom a sok jófajta újítást és megtartom a nyugat sok jó érintkezési formáját.

— Mit vár a szocializmustól?

— Ma nem erről, hanem egyelőre csak demokráciáról van szó. Ma Magyarországon a kommunisták sem gondolnak a szocializmus megvalósítására.

— De a szocializmus útján önök, ugy-e bár, a demokráciában csak fejlődési fokot látnak?

— A fejlődés örök. Fokokat nem lehet átugorni. Senki sem lát tovább, mint a legközelebbi fejlődési fok. És ezt Magyorország részére úgy hívják, hogy demokrácia.

Hidy Franciska operaénekesnő második szerencsétlenül járt felesége egy hévizi vendéglősnek

Az ismert hévizi vendéglős, *Pócza Ferenc* felesége volt *Hidy Franciska*, a szegedi operatársulat nagytehetségű fiatal, énekesnője, aki az elmult héten *autószerencsétlenség áldozata lett* a siófoki országúton. *Pócza első felesége évekkel ezelőtt a hévizi tó vizébe fulladt bele.* A második asszony, — akit a gyászbaborult férj sok évvel első feleségének halála után vett el, — *áldott állapotban volt!* Hidy Franciskának október végén született volna első gyermeke, ha a siófoki hidon véget nem vet fiatal életének a szörnyű baleset.

KISS MANYI MIHÁLYI KELETI „Ő" sincs fából Utolsó hét MEDGYASZAY SZÍNHÁZ

Megveszem kopott, szakadt perzsa-, perzsalábbundáját. VII., Nyár-u. 18. I. 6.

METEOR CSILLÁR Podmaniczky-u. 27. József-körút 44.

Feuer fest tisztít garantált szárazon tricoletinben

UJ KÉZIKOCSIT honnan végy? Bajnok-utca 34.

Ia kell. egy nap alatt is. Bajnok-utca 12. Telefon: 127-110

Szeptember 5-én nyílik meg a BUDAPESTI ŐSZI VÁSÁR

Vásáriroda a Vajdahunyad-várban.

Vidéki vásárlátogatók 50% vasúti kedvezményt kapnak

CHARLES BOYER INGRID BERGMAN

Kedden este ½9-kor díszbemutató VÁROSI SZINHÁZ

Gázláng

Metro-Goldwyn-Mayer-Mopex-film

A REGGEL SPORTJA

Uj magyar világrekord, gólözön és sorozatos hazai győzelmek a Balkáni úszójátékokon

Vasárnap este véget érnek a Balkáni Játékok úszóversenyei. *Négy napon* át folyik a barátkozás az úszómedencében Magyarország és déli szomszédaink ifjúsága között. Az úszómérkőzések *sorozatos magyar győzelemmel* végződnek, egyedül a *jugoszlávok* késztetik erőfeszítésre jó formában lévő versenyzőinket. *Derűs jelenetek* is bőven akadnak. Nagy kár, hogy *a közönség alig-alig látogatja a viadalokat!* Jobban meg kellett volna ezt szervezni! *Hiányzik a magyar fiatalság a tribünökről!*

Vizilabdacsapatunk új ellenfele: a stopperóra!

A legnagyobb érdeklődés *a vizilabdamérkőzéseket* kíséri. A közönség azonban nem a győzelemért, hanem — *a gólrekordért szurkol.* Mind bolgár, mind pedig albán vendégeink csak statisztálnak vizipólócsapatunknak. A közönség már akkor is tapsol, ha valamelyikük *hozzá tud érni a* labdához. Csatáraink egyetlen ellenfele — a *stopperóra!* Azon versengenek, hogy a rövid idő alatt *minél több gólt* dobjanak és arra vigyáznak, hogy *túlhaladják* a jugoszlávok-adta gólok számát. Ez eddig még sikerült is, mert míg *Ciganovicsék „csak" 27:0ra, a mieink 29:0-ra győzték le az albán csapatot!* A jugoszláv-román összecsapásnál *komoly a küzdelem.* Az első félidőben a románok még jól tartották magukat. Végül 5:1 (2:1) arányban nyert Jugoszlávia.

Hogyan született az új magyar világcsúcs?

Uszóink kitettek magukért, *Mitro* az idei legjobb eredményt érte el a 400 m-es gyorsúszás előfutamában s mikor *Novák Ilonka—Székely—Temes* összeállítású úszócsapatunk fölényes győzelme után kiszállt a vízből, egyszeribe *felderültek az arcok:* a 3x100 m-es női vegyesváltó eredménye: *3:55.8, világrekord!*

A világrekord születésének körülményeiről beszélgettünk *Szőke Katóval,* az egykori híres magyar úszóbajnoknővel.

— Eddig ezen a távon *nem tartottak nyilván világrekordot* — mondotta. — Nemrégiben közölte velünk a Nemzetközi Szövetség, hogy *ezen a távon is nyilvántartják ezután a legjobb eredményeket.* A multkor a MUE-versenyen győztes stafétá idejét már fel is terjesztettük. Még nem kaptunk róla hírt, hogy *elfogadták-e alapvilágrekordnak?* Ezt az eredményt múlták most felül lányaink.

Mit mond az úszószakértő?

A Balkáni Uszójátékok mérlegét a következőképpen állítja össze *Popper Imre,* az FTC úszószakosztályának alelnöke, az Uszószövetség elnökségi tagja:

— Bizony, mindenképpen meg kellett volna tölteni a tribünöket! Dehát ebben nem az *Uszószövetség* a hibás, a jáékokat az NSB rendezi. Az *Uszószövetségnek* több gyakorlata van a rendezésben!

— *A legjobb eredmény?*

— Az eddigi legkellemesebb meglepetés *Mitró remek ideje!* Ezzel Európabajnok is lehet és komoly reménységgel léphet elő az olimpiára is. Meg kell dícsérnünk *Gyöngyösit* és *Kádast.* Kellemetlen meglepetés viszont, hogy *Szatmári* és *Valent* is kiadta kezéből a második helyet. Bebizonyosodott, hogy a különben igen tehetséges úszóknak *nincs meg a kellő nemzetközi rutinjuk.*

— *És a hölgyek?*

— Hölgyversenyzőink *100 százalékos sikert* értek el! *Székely és a két Novák-lány nemzetközi klasszis!*

— A külföldiek közül a jugoszlávok mutattak komoly sportteljesítményt. Gyenge előfutambeli előszereplés után a döntőben megmutatták, hogy *tudnak küzdeni.* Hölgyvendégeink inkább *szépek,* mint *jó* úszók. Egyedül *Mira Kortes,* a jogoszláv mellúszónő imponál.

— *És a vizipólózóink?*

— A románok ellen játszó csapat a 10:1-es győzelem ellenére is *csalódást* keltett. Ötlettelenül, szürkén játszottak. Ezt látta *Sárkány* kapitány is, aki — változtatott a csapaton. A legszerencsésebb összeállítás az albánok ellen szerepelt csapat. (*Jeney — Pataky, Fábián — Szityta — Szivós, Szigeti, Brandy.*) Az Európabajnokságon azonban szükség lesz *Csuvikra,* mint fedezetre. *Mezeire* a kapuban és *Puljerre,* az álló hátvéd posztján. A vizilabdában a jugoszlávok a legjobb ellenfeleink. Kemények, jól lőnek, de *technikailag nem közelítenek meg bennünket. Magyar edző kezében igen jó csapat lehetne belőlük.* Ügyesek a románok is, ez főként két *magyar* játékos: az FTC-ista *Török Gabi* és a BEAC-ista *Kelemen dr.* érdeme.

A pontversenyben *fölényesen vezetünk,* egyedül több pontot értünk el, mint a többiek együttvéve.

100 m. női döntő: 1. *Székely Éva* 1:12.8 mp. 2. *Litomerszky* (Magyarország) 1:13.2. 3. *Bedra* (Jugoszlávia) 1:16.4.

Mitro ragyogó úszása

Vasárnap a 400 méteres gyorsúszással kezdődött a küzdelem. 1. *Mitro* (Magyarország) 4:47 mp, 2. *Kádas* (Magyarország) 4:56.8 mp, 3. *dr. Defilipisz* (Jugoszlávia) 5:04.4 mp, 4. *Puhar* (Jugoszlávia) 5:06 mp, 5. *Karafa* (Bulgária).

Mitro csak hattized másodperccel maradt el az Európa-rekordtól. 300 méteres részideje *3:33.2. Uj magyar rekord!*

Két góllal mutatkozott be az Ujpest új középcsatára

Ujpest—Elektromos 2:1 (1:1)

A szombatesti Béke Kupa-mérkőzésen *új középcsatárt* próbált ki az *Ujpest.* A kaposvári *Bódis* irányította ezúttal a lila-fehér csatársort, amelyből hiányzott az Amerikában a *Ferencvárossal* portyázó *Szusza és Zsengellér,* aki a tribünről nézte a küzdelmet. Tartalék játszott a fedezet *Kirádi* és a balhátvéd *Laborc* helyén is. Gyenge játék után *nehezen nyert* a tartalékos bajnokcsapat. Az *Elektromos* a játék nagyrészében egyenlő ellenfél volt.

Az első gólt negyedórai játék után *Bódis* révén érte az *Ujpest.* Majd felvonultak az *Elektromos*-csatárok is; néhány formás támadás után *Mező* fejese után a labda a kapufáról *Sárvári* elé perdült, aki besodorta a hálóba.

A második félidőben az *Ujpest* támadott többet. A 22-ik percben a fürge *Egresi* támadását újra *Bódis* értékesítette.

Senki se akar a Béke Kupa döntőjébe kerülni?

Vasárnap este az *MTK* játszik a *Bratislavával.* Majd a héten egy *Kispest—Vasas* vegyes csapat az *ITA* ellen. Csapataink körében az idei esti mérkőzéssorozat nem jelent olyan vonzóerőt, mint régen. A *Csepel,* bár tovább jutott, *visszalépett* és inkább külföldi portyát választott. Most meg a *Bratislaváról* hallatszik az a hír, hogy akár győznek, akár kikapnak, *visszautaznak és nem játszanak tovább.* Az *ITA* tulajdonképpen csak *barátságos mérkőzést* játszik a vegyescsapattal, mert mindenképpen ő jut tovább.

„Csikókat" az albánok ellen!

Deák Ferkó végleg a Fradié! Szombaton délután dőlt el az ügye — *egy Andrássy-úti étteremben. Nádas Adolf,* a *Ferencváros* ügyvezető elnöke, *Molnár Béla* intéző, valamint *Árky Nándor,* a szentlőrinciek vezetője írta alá a megállapodást. És természetesen, *ott volt Deák is,* aki már előbb aláírta az igazolólapot. Értesülésünk szerint *az átadási összegről elterjedt hírek túlzottak.* A szentlőrinciek két jó játékost kapnak a *Fraditól:* nekik ez a fontosabb. *Gyulai, Szőke, Hlavács* és *Gyetvai* közül választják, valószínűleg *Gyulait* és *Szőkét.*

A *Ferencváros* nem kapott helyet a repülőgépen és így a jövőheti válogatott mérkőzésre már *semmiképpen sem térhet haza.* Helyette *New-Yorkban játszik a zöld-fehér csapat.* Hivatalos helyen *nehezteInek a Fradira,* annál is inkább, mert velük van *Szusza* és *Puskás,* a két válogatottjelölt is. Nekünk az az véleményünk, hogy a *Ferencváros* és a két válogatott összekötő *Amerikában is a magyar dicsőséget öregbíti. Albán* és bulgár ellenfeleinkkel szemben *állítsuk ki a „Csikó-válogatottat".* Jó csapatot lehet összehozni *az öregek nélkül is.*

Sporthírek

A londoni és párisi magyar sporthősök: *Garai Sándor, Németh Imre, Zsitvay Zoltán, Asbóth József* és *Székely Éva* szólal meg a magyar rádióban, Budapest I. hullámhosszán vasárnap este 20 óra 30-kor.

A teniszcsapatbajnokság legutóbbi eredményei: I. o. *BEAC—UTE* 5:1, *FTC—MAFC* 4:2, *Vasas—VAC* 6:0. II. o. *KaSE—BRE* 5:1, *Postás—BLKE* 5:1, *DSC—Elektromos* 5:1. III. o. *Hitelbank—MKTL* 5:1, *NTE—Gázművek* 4:2, *TFSE—MKHSE* 3:3, *MTK—Z. HAC* 4:2.

Egy sereg női ifjúsági csúcseredmény született a Budapest-vidék női ifjúsági atlétikai viadalon, vasárnap délelőtt. A budapestiek győztek *60:44* arányban. A *Kovács—Buna* 80 m. gáton (13.6 mp) és a gerelyhajításban új ifjúsági rekorddal győzött. Ő nyerte a diszkoszt is 28.93 cm-rel. *Lohász* 4:92 cm-es távolugró eredménye is új ifjúság rekord. A vidékiek közül *Simon* a délnyugati magasugró-rekordot javította 132 cm-re, *Agócs* pedig 200 m-en a keletit 29.8 mp-re.

A svéd **vizilabdázók Bristolban** 9:1-re győzték le Anglia válogatottját.

Viharos tüntetés egy hollandi csapatszállító hajó ellen Port-Saidban

Port-Saidból jelentik: A szuezi csatorna bejáratánál *heves tüntetéssel fogadtak egy holland hajót,* amikor kiderült, hogy *2000 katonát* szállít Indonéziába. Sokan motorcsónakokkal közelítették meg a hajót és *elvágták ivóvíz-vezetékét.* A közönség a kikötőben a hajó utasainak összevásárolt élelmiszerkészleteit *elpusztította.* A hajó csak *vasárnap* tudta folytatni útját.

Autó, kerékpár és szénásszekér találkozása: két haldokló!

Vasárnap délután 3 órakor *Babina Lajos* postaalkalmazott kerékpáron Dunaharaszti felé igyekezett. Szemközt *személyautó* haladt, a személyautó előtt pedig *szénásszekér.* A soffőr a szénásszekértől *nem látta Babinát* és amikor a szekeret elkerülte, *kikerülhetetlennek látta a kerékpáros elgázolását.* Hirtelen fékezte az autót, mire az *szaltót csinált és az árokba fordult, közben fellökte Babinát* és a szerencsétlen ember *koponyaalapi törést* szenvedett. Az árokbt fordult autó utasát, *Mátray Éva* tisztviselőnőt *gerinctöréssel és bordatöréssel* vitték kórházba. *Állapouk reménytelen, mindketten haldokolnak!*

Vasárnap kezdődött a Miskolci Hét

Miskolc városa Miskolci Hetet rendez: az ünnepségek vasárnap reggel 9-kor kezdődtek a Tóth Pál nevelőintézet udvarán elhelyezett *mezőgazdasági gyümölcskiállításon,* ahol *Gálffy Imre* polgármester üdvözölte *Rónai Sándor* kereskedelemügyi minisztert, *Mihályfi Ernő* tájékoztatásügyi minisztert, *Barulint,* a szovjetkövetség művelődési tanácsosát, *Borbíró Virgil* államtitkárt és a többi vendéget. A polgármester elmondta, hogy 1944 december 3-án, amikor Miskolc felszabadult, a város minden lakosának úgyszólván *semmiből kellett elkezdenie életét.* A polgármester beszédének zárószavainál

postagalambokat bocsátottak útjukra,

Miskolc üdvözletét vigyék el az ország legtávolabbra eső vidékeire. A katolikus gimnáziumban elhelyezett ipari kiállítás és vásár bejárata előtt *Schumann János* ipartestületi elnök üdvözölte a minisztert; mint a város képviselőjét és *volt miskolci iparost.* Rónai miniszter válaszában kijelentette: ez a kiállítás mindenkit meggyőz arról, hogy

Miskolc valóban a dolgozók városa!

A miniszterek megszemlélték a miskolci és borsodmegyei iparosság sátrait, az ezekben felhalmozott remekbe készült *kisipari árucikkeket, a sajóvölgyi bányák nagy gonddal összeállított különkiállítását és a borsodi mezőgazdák gyümölcs-, bor- és apróállatkiállítását.* A déli órákban

Dinnyés Lajos miniszterelnök is megnézte a kiállítást.

Pongrácz és *Dulin* államtitkárok kíséretében. A miniszterelnök *Tapolcafürdőn* tölti a hétvéget.

Mai lóverseny-eredmények:

I. futam:

1. Fruzsina, 2. Hajadon. Futottak még: Buona Sera II., Dénes, Aranykalász. Bukmékeroddsok: pari, 1½. Tot.: 18, 13, 14, befutó 74.

II. futam:

1. Helyes, 2. Admirális, 3. Vadvirág. Futottak még: Aszu, Alfa, Ágnes. Bukmékeroddsok: egy és fél, 4, 4. Tot.: 22, 12, 12, 15, befut.: 42, 55.

III. futam:

1. Futár, 2. Bankár, 3. Szerető. Futottak még: Fóti lány, Helén, Regöly, Emlék, Civil Gödöllő, Nana, Ági fia, Rozika. Bukmékeroddsok: 4.10 reá, 3, 3. Tot.: 14, 10, 10, 11. Bef.: 21, 16.

IV. futam:

1. Hellas, 2. Minci, 3. Barka. Futottak még: Intermezzo, Fidibusz, Sonita, Szamóca. Bukmékeroddsok: 6:10, 6.

Szeged—Pécs városközötti úszómérkőzésen a szegediek vezetnek az *első nap* után 22 ponttal, a pécsiek 16 pontja ellen. A szegedi *MTE* vizilabdacsapata 9:1 (4:0) arányban győzte le a *Pécsi AC*-ot.

Ügetőeredmények

I. 1. **Fortuna** (Kovács I.) 4 reá. 2. **Hannibál** (Zwillinger) 3. Tot.: 10:13. — **II.** 1. **Derwis** (Máté). 2. **Walkover.** — **III.** 1. 1. **London II.** (Konta) 8/10. 2. **Merész** (Marschall) 1¼. 3. **Erzsike** (Gilián) 6. Futottak még: Gyuri, Cigány báró, Tanos, Kantinosné, Bezi, Remény, Rendes, Elió, All-Right. Tot.: 10:20. H.: 10:10, 10, 10. Bef.: 10:23, 56. — **IV.** 1. **Totya** (Kovács I.) 8/10. 2. **Admirális** (Simkó) 2. 3. **Elyria** (Kovács I.) 4. Futottak még: Kishamis, Kedvesem, Mirza, Pacific, Féktelen, Ch. Junior. Tot.: 10:16. H.: 10:11, 13, 18. Bef.: 10:16, 107. — **V.** 1. **Pengő** (Jónás) 4. 2. **Kormos** (Zwillinger) 4. 3. **Ernő** (Kovács Ist.) 2½. Futottak még: Betty II., Cigány, Garáb II., Kellő, Elemér, Mateosz, Jávor. Tot.: 10:1017. H.: 10:43, 23, 28. Bef.: 10:2853, 3645. — **VI.** 1. **Katóka** (Jónás) 1½. 2. **Indokolt** (Hévizy) 10. Futottak még: Jeanna d'Arc, Öcskös, Koppány, Csárdás T. Tot.: 10:30. H.: 10:19, 42. Bef.: 10:330. — **VII.** 1. **Tiszavirág** (Péter) 8. 2. **Bosiljka II.** (Wiesner) 1¼ 3. **Porno II.** (Konta) 4. Futottak még: Dajka II., Csalafinta, Gyöngyvirág, Ilonka, Lator, Zoli, Násfa, Legenda, Bogár, Walsenkind, Ottava, Jéke, Csak rajta. Tot.: 10:92. H. 10:18, 14, 64. Bef.: 10:156, 147. — **VIII.** 1. **Kegyes** (Kovács F.) 4/10. 2. **Formás II.** (Zwillinger) 3. 3. **Cézár II.** (Hévizy) 5. Futottak még: Sárika, Bujdosó, Ibi, Élelmes, Szélvész, Céda II. Hajnalka. Tot.: 10:13. H.: 10:12, 17, 18. Bef.: 10: 33, 38. — **IX.** 1. **Kicsi** (Jónás) 1¼. 2. **Kacér** (Zichy) 4. 3. **Vénusz** (Kőszegi) 20. Futottak még: Daniló, Első II., Hasznos, Ibis, Napoleon, Viktória, Clarisse, Honvágy, Bokros, Gazella, Nurmi, Merész II. Tot.: 10:25. H.: 10:15, 65, 65. Bef.: 10: 105, 388.

Vasárnapi és hétfői filmelőadások

Copyright by A Reggel

A mozi neve és telefonszáma	A film címe és főszereplője	Az előadások kezdete Vasárnap	Hétköznap
Amerikai filmek			
BUDAI VIGADÓ	Szerető két arca	½3, ½5, ½7, ½9	csak vasárnap ½5, ½7, ½9
BUDAI VIGADÓ	Tarzan titkos kincse ...		
CORSO	Anna és a sziámi király	4, 6, 8	4, 6, 8
DÉCSI	Anna és a sziámi király	¼4, ¼6, ½8, ½10	¼6, ½8, ½10
FORUM 189—707	Magam útját járom ...	½3, ½5, ½7, ¾9	½5, ½7, ¾9
VÁROSI	Utonállók réme	4, 6, 8	4, 6, 8
VESTA	Nyereg hőse I., II. rész	10, 12, 2, 4, 6, 8	10, 12, 2, 4, 6, 8
OLYMPIA	Az élet újra szép	½12, 2, 4, 6, 8,	2, 4, 6, 8
Francia filmek			
CORVIN 339—933	Veszélyes szerelem	4, 6, 8	4, 6, 8
STUDIÓ	Szűz és az ördög	½12, ½2, ¼4, ¾6, 8	½2, ¼4, ¾6, 8
Magyar film			
CAPITOL	Meseautó (Perczel, Kabos)	2, 4, 6, 8	4, 6, 8
Orosz film			
URÁNIA:	Nyári szünet.		

Egy pesti bár szociográfiája
*
Az Asbóth-Brawn mérkőzés kulisszatitkai
*
Nyugateurópai idegenforgalmi helyzetkép 1947 nyarán
*
DEMOKRÁCIA
új számában.

A MAGYAR LÓVAREGYLET
legközelebbi versenynapja aug. 15

BLAU MIKSA
Központi iroda: VII., Rákóczi-út 44. (Emke mellett). Tel.: 225-680.

CAVARGNA és TSA
Rákóczi-út 86. (Debrecen-étterem mellett). Telefon: 225—058.

FARKAS MIKSA
Központi irodája: VI., Teréz-krt 10. Telefon: 224—458.

GYÖNGY LAJOS
bookmaker irodája: VI., Andrássy-út 45. Telefon: 221—708.

dr. PÉCSI és TSA.
József-körút 77-79. Telefon: 139-975, 335-423.

Reggeli levél

EGY KÉKSZEMŰ ÓRIÁS

Ezen az augusztusi választási vasárnapon, a reggeli órákban, még néptelen a város. Néma és kihalt világ, csak nagy idők tanúi, a jegenyék susognak. Most öregasszonyok menete közelg a Dózsa György-út felől, négyen-öten is jönnek, szürke és sötétkék divatjamult taftruhában, kis fekete főkötővel apró madárfejükön, cérnakesztyűs kezükben néhányszál hervadt fehér rózsa. Utánuk, megmegállva, idős férfiak ballagnak. Az egyiken zsinóros magyar kabát, a másikon ferencjózsefi tisztipantalló, a harmadikon hosszú zsakett, amihez fehér kamásnit visel, a negyediken szűkreszabott pepitanadrág, ilyenekben utaztak Krúdy hősei a vörös postakocsin... Bartha Miklós szobránál gyülekeznek, mint gyászoló család a kedves halott sírja körül. A márványtalapzaton elhintik virágaikat, zsebkendőikkel törülgetik a nyár porát az ércalakról és gyöngéden simogatják a gyatra szoborművön a Stefánia-úti harcok golyóütötte sebhelyeit... *

Ma százéves Bartha Miklós. És a századforduló legnagyobb publicistájának emléke úgy ellobbant negyvenkét év alatt, mint a csonkig égett gyertya lángja, pedig Kossuth Lajos óta nem volt közíró, aki rotációspapiron oly hatást tudott volna elérni, mint Bartha Miklós. A szava havasi pásztorkürt volt, tolla gyilok, pengéjén vér párolgott, de a markolata arany volt, a székely népzseni aranyhomokjából mosta ki az idő. Vezércikkeiről ötven éve annyit beszélt az újságolvasó közönség, mint ma Angelo bűnügyéről; az emberek meg nem szennyes szenzációk kedvéért kapkodták a lapot, hanem azt nézték, B. M. írta-e az első oldal első cikkét. Bartha Miklós lapját a vezércikkért olvasták országszerte. Ha egyéb nem is fűződne nevéhez, minthogy a mindenen keresztülgázoló politikai barbárságon át felköltötte a tömegek esztétikai érzékét, akkoris egész fejjel magasodna ki korának politikai írói közül. De az elementáris hatáson túl, amelyet lávaforróságú, gyakran irgalmatlan gyűlölettől szikrázó írásműveivel keltett, nemcsak a nagy izgató dicsősége koszorúzza emlékét, hanem legalább egy kötetre való publicisztikai remekmű, amely a művészi szépség, az irály kristálytisztasága, a költői igazság és a formatökély által talán örökéletűvé válik. Ha elfogulatlanul bírálni akarjuk születésének századik évfordulóján és nem szívleljük meg, amit Ő hirdetett, hogy a holtakról csak jót — azaz csak a holtakról jót —, úgy elmondhatjuk, hogy fékezhetetlen és kérlelhetetlen tollát a művészet sem dezinficiálta, hogy értékeket is legázolt és kiirtott, s akit legyilkolt, annak végül egészen mindegy volt, kétkrajcáros bugylibicska szúrta-e le, vagy egy lángész aranyhandzsárja...

Iskolát alapított, — de egyedül maradt.

*

Eszményi férfiszépség volt: kékszemű, sudártermetű, rengővállú óriás. Egyéniségében a magyar minden erénye, hibája, bűbája egyesült. Hangjának zenéje volt, mint a stílusának. Politikai pályafutását a „Lajdinand-ügy" indította útnak. Gustav Rüstov osztrák hadnagy Kolozsvárott az önkénteseket „magyar kutyáknak" titulálta. Bartha az „Ellenzék"-ben adott hangot felháborodásának. „Nem azért él a német magyar kenyéren" — írta —, „hogy meg ne marja a gazdáját!" Másnap Rüstov Dienstl főhadnagy társaságában berontott Bartha szerkesztőségi szobájába. Kifent karddal támadtak rá, aki egyedül a helyiségben cikkét írta; az atlétaerejű óriás somfabotjával védekezett, majd pusztakézzel fogott ki minden vágást úgy, hogy ujjairól és kézcsuklóiról cafatokban csüngött a vérrel borított izom. A vitéz urak a szerkesztőségből futva menekültek lakásukra, mert már egész Kolozsvár az utcákon tolongott és halálra kereste az aljas merénylet tetteseit. Nagy dobpergéssel két század vonult fel és szuronyszegezve kergette szét a népet. Három hónapig tartott, amíg Bartha talpraállott, de a balkeze csonk maradt. Így nőtt a magyar függetlenségi eszme Tirteuszával. Több mint harminc évig a pénz, a pálinka és a presszió ellenére minden képviselőválasztáson kiharcolta ellenzéki mandátumát. Egész Erdély zengett a híres kortesnótától:

„Szép muzsika, selyemhúr,
Éljen Bartha Miklós úr!"

Gyakran, ha démona, a politika, elengedte, elvonult kis birtokára és éjjel-nappal tanult és olvasott. „Húszéves koromban megvettem Börne munkáit", — írja egyetlen barátjának, id. Ugron Gábornak. „Ez a német megbabonázott. A szeretőm lett, vele éltem, vele háltam. Égig magasztaltam Heinét, mikor láttam, hogy ő is szereti Börnét. Mikor pedig Heine elhűlt tőle és megtámadta: halálosan meggyűlöltem. Még egy német volt hatással egész kedély- és érzelemvilágomra: Lassalle." Haláláig Nietzsche, Tolsztoj és Henry George az éjszakai olvasmánya. Első feleségétől, ifjúkori szerelmétől, néhányévi házasélet után elvált. A másodikkal, Gallus Rózsikával, zavartalan boldogságban élt. Esküvőjük után Turinba utaztak Kossuthhoz, hogy „megcsókolják a Kormányzó öreg kezét". Özvegy Bartha Miklósné ma is Budapesten lakik, angol leckéket ad és trafikrésze van az Andrássy-úton.

*

Borzasztóan tudott hinni és rettenetesen tudott gyűlölni. A 67-es rendszer, a váltakozó szabadelvű kormányok hírlapjai pergőtűzben tartották: üldözték, mocskolták, rágalmazták. Egyik beszédében így nyilatkozott támadóiról: „Olyanok ezek, mint a poloskák, ha hagyod, csípnek, ha eltaposod, büdösek." A Tiszák „Óriási korrupció" című cikkéért bíróság elé állítják. Hat hónapra ítélik. Alighogy megkezdi büntetését a Markó-utcai fogházban, országos mozgalom indul: félmillió aláírással kegyelmi kérvény megy a királyhoz. Vaszary Kolos hercegprímás és a kolozsvári főrabbi az első aláírók. Ekkor ír a „Magyarország"-nak harcolatot önmagáról: „A fecskétől nem a fészekrakást tanulta meg, hanem a vándorlást; a kutyától nem az alázatosságot, hanem a marakodást. A pénzzel úgy bánik, mint a kémény a füsttel: mind elbocsátja magától. A szíve olyan, mint a keze: tele sebhelyekkel. Valahányszor ráüt muszájból valakire, mindannyiszor az ő karja zsibbad el..." A „Kazár földön" című röpirata miatt antiszemitizmussal vádolják. Felháborodva tiltakozik: „Ostobán könnyelmű újságírók zsidógyűlölőnek bélyegeznek. Olyan hitvány ráfogás ez, amelyben a perfidia ölelkezik a tájékozatlansággal. Ha engem antiszemitának vádolnak, akkor én ezt a vádat mint bitang és hazug ráfogást megvetem..." 1905 október 19-én este Lussinpiccolóba készült feleségével. A podgyászokat már a kocsira rakták, amikor eszméletlenül esett össze dolgozószobájában. Többé nem is tért magához. Agyszélhüdésben halt meg Deák Ferenc-utca 15. alatti lakásában.

ÁLLATKERT
Három a kislány
a rendkívüli sikerre való tekintettel prolongálva 12-én kedden, 15-én pénteken és 16-án szombaton.
(LIBERTAS, Madách L. út 5. T. 223-492.)

Gaál Franciska tanárnő lett New Yorkban

Ez év kora tavaszán utaztak az Egyesült Államokba *Dajkovich Ferenc dr.*, volt nemzetgyűlési képviselő és felesége, *Gaál Franciska*, akinek az egyik nagy hollywoodi filmgyár még az elmúlt évben szerződtetési ajánlatot tett. Eredetileg arról volt szó, hogy *Franciska két film főszerepét játssza el Hollywoodban*, a dolgok azonban másképpen alakultak, amint arról Dajkovich Ferenc, aki az este érkezett haza New-Yorkból, beszámol *A Reggel*-nek:

— Franciska filmezése körül *néhány akadály* merült fel — mondja Dajkovich —, New-Yorkban kiderült ugyanis, hogy Joe Pasternak, aki feleségem eddigi filmjeit produkálta, *1948 februárjáig le van kötve, addig minden storyja és filmje „be van táblázva"*. Így aztán

csak jövő tavasszal kerülhet sor arra, hogy legyártson egy Gaál Franciska-filmet.

Korda Sándorral is összetalálkoztunk New-Yorkban, ő szintén meghívta Franciskát Londonba — jövőre. A Broadway egyik színházi produkciójába sem lehetett bekapcsolódni, *a darabok ugyanis megállíthatatlan lendülettel futnak, minden széria két-három esztendeig tart, de valószínű, hogy*

ősszel mégis alkalma nyílik Franciskának egy főszerep eljátszására a Theater Gildben.

Azonban Franciska éppenséggel nem az az egyéniség, hogy addig tétlenül üljön, *leszerződött hát Piscatornak, a világhíres rendezőnek és volt berlini színigazgatónak színiiskolájába* —

tanárnőnek.

Piscatornak ugyanis hatalmas akadémiája van New-Yorkban, 1200 tanítvánnyal és 80 tanárral. Amerikában vallják, hogy Piscator irányzatát a jövő és fiatal színész- és színésznőjelöltek valósággal versengenek, hogy bekerülhessenek az iskolájába. *Franciska tehát most szorgalmasan tanít a színiiskolában és készül őszi szereplésére..*

CSORTOS GYULA halálának most volt két esztendős évfordulója. A Csortos-emlékbizottság (elnöknője *Dayka Margit* és ügyvezetője *Lugosi Bálint* építészmérnök) elhatározta, hogy *még szeptemberben felállítja Csortos Gyula síremlékét.* A monumentális síremlék elkészítésére *Kisfaludi-Stróbl Zsigmond* kapott megbízást.

LELLE 1947

Balatonlelle Magyarország *leghosszabb* fürdőhelye. Pestről jövet az előtte lévő vasútállomás Balatonszemes, az utána következő Balatonboglár. *Ami a kettő között van, az mind Lelle.* Úgy hever a part hajlásában, mint egy óriáskifli, amelybe — szerencsére — nem harapott bele a háború.

Lelle méretei: több, mint hatvan penzió, négy dizőz és három vasútállomás. Az ismerősök akár személyvonaton látogathatják egymást. Lelle tündéri villasorait feltűnően poros utcák szegélyezik. Az utcákat viszont élénkzöld kugliakácok. A fák törzse plakátból van. Tudniillik a különböző szórakozóhelyek itt helyezik el hirdetéseiket. Az akácfákról leolvasható Lelle teljes esti programja. Szombaton, mikor ottjártunk, csak a következő lehetőségek kínálkoztak:

„Vidám kabaré az Évában: Lakner bácsi gyerekszínháza. Kapitány Anna új műsorral. Chappy zenekara." — „Szilágyi Marcsa a Tücsökben csak két napig." — „Augusztusi Éj: Bea, Henry és Violanty." — „Navy Cat-ben Serényi Éva és a cigány Caruso." — „Park Penzióban nemzetközi hölgypankráció. Atom-Est! Vadas Zsuzsa énekel. Vécsey-Gáti." — „Gyárfásnál Mimi Blanche, Budapest kedvence, Gombos—Leitner, Európa legjobb táncospárja." — „Bagolyvárban Dáni Rudi." — „Vass-penzióban Anita Best." — „Tulipánban Berky Pista cigányzenekara. Sztáray Márton énekel." — „Ha ön jól akar inni, enni: Jeanette mamához kell elmenni, dizőz nincs, de van hangulat s meglátja majd, hogy jól mulat." — „Vadnay Éva! Vadnay Éva!"

Szédülten álltunk az akácfasor plakáterdejében és miután nem tudtuk eldönteni, hogy az *„Atom Est"* jobb-e, mint a *„cigány Caruso"*, este nem mentünk sehova. Úgy hittük, hogy mások is inkább a Balaton kedvéért jönnek ide, mint tingli-tangliért, azonban tévedtünk. Éjfélkor ugyanis végigsétáltunk a fürdőhelyen és az ekkorra már *gigantikus mulatóhellyé* alakult át. Égő neonfeliratok villognak az éjszakában, mintha az Oktogont dobták volna ide, öt kilométerrel meghosszabbítva. Sikoltva fékező autók torpannak meg a lokálok kapui előtt, fehér porfelhőket verve, amelyeket a luxuskocsik felvillanó reflektorai szinte félelmessé nagyítanak. Mindenütt zene, zene, zene, színes villanylámpák százai, portások, pincérek, köszönő emberek, nevetés, sikolyok, autódudák, kivilágított penzióéttermekből mámoros karének, estélyiruhás nők, kurtaujjas, lukacsos ingű gavallérok, csokoládébarna meztelenség, porcellánnadrágok, — a nyári farsang olyan kavalkádja, amilyen talán csak a francia Rivierán volt valamikor. És fenn az égen száll a hőhullámon ringatozó teli hold, kéken tányérozva a csillagok között.

Ki gondol ma arra, hogy egykor ilyenkor gyülekeztek itt az amerikai bombázók százai és a rádió már légi veszélyt jelzett? Vagy talán épp azért ilyen mohó Lelle éjszakai élete, mert a *„légi veszély elmúlt"*.

A nappali élet is lüktető, délelőtt ezrek hancúroznak a „leghosszabb" part hosszában és száz vitorla fehérlik a vízen.

— Ez a vitorlásverseny! — magyarázza egy kedves hölgy. — Furcsa ugye? *A népes mezőny egy helyben állva versenyez.*

Tényleg teljes a szélcsend. De a víz hűs és szelíden gyógyítja a szombati lumpokat, akik ebédutáni alvásukból már cukrászdákban és espressókban ébrednek. Vasárnap délután újra zsúfolt minden és a nagyobb penziók kertjeiben húsz-harminc gépkocsi is parkiroz. Az első weekendvonat már robog vissza Pest felé s ugyanakkor megjelenik az első esti fecske: kis sportkocsi öt nótázó utassal. A volánnál úszónadrágos ifjú, mellette két fürdőruhás kisasszony, a szűk hátsó ülésen feketepápaszemes fiatalember hajol gyengéden a térdén keresztbefektetett hölgy fölé, akinek kibomlott haja majdnem az utca porát sepri. A motorizált Mazeppa kadarkától kábult s a kocsi veszett iramban röpíti új halászcsárdák felé...

Pénz bőven lehet Lellén, *mert ötven forinton alul egy személy nehezen menekül egy esti lokálból*, pedig a legtöbben háromban is megfordulnak. *Penzió harminc forinttól hatvanig kapható, kis kétszobás villáért egész idényre ötezer forintot is fizettek.* A villatulajdonosok technikája egyszerű: a kapott bér feleösszegéért pár lépéssel odább, Balatonszemesen vesznek ki villát és ingyen nyaralnak a megmaradt nyereségből. Az élelmiszerárak *pesti színvonalon* ingadoznak. Lelle bennlakó széniora: Hajós Kálmán, a legszebb lány: Kandó Kitty.

A köztársasági elnök nyári rezidenciájának kertkapujában két testőr áll fegyverben. Mikor arra mentünk, közöttük egy harmadik is állt fegyvertelenül, karján nevető, édes kis tündér kapkodott jobbra-balra a kezecskéjével: Tildy Zoltán unokája.

Endrődi Béla

VIGOPERA
BALETT-EST keretében
Elena Nicolaidi hangversenye
A Károlyi-kertben
hétfőn 1/2 9-kor,
vez.: ENDRE BÉLA

Zilahy Lajos színműve új francia filmen: AZ UTOLSÓ SZEREP

A pesti közönség emlékezetében örökké felejthetetlen marad Bajor Gizi nagy alakítása az „Utolsó szerep" című színdarabban. Zilahy Lajos színműve külföldön először Londonban került bemutatásra, majd az egész világot bejárta és mindenütt óriási sikere volt. 1946-ban Gaby Morlay főszereplésével filmet készítettek belőle, mely művészetben, rendezésben és drámai mozzanatokban a színdarabot is felülmulja. Ezt a különleges művészi filmdrámát szerdán mutatja be a Kamara és a Lloyd filmszínház.

* **Magyar Muzsa** a neve annak a lelkes munkaközösségnek, amelyet *hivatásos fiatal színészek* alakítottak, hogy a dolgozók számára tiszta művészetet adjanak. Az üzemekbe fognak kimenni, hogy szolgálják a hároméves terv kultúrprogramját. Első kultúrműsoruk címe: *„Indul a terv!"*

Kis notesz

Erkölcsi felsőbbség mindig és mindenütt győzött erőszakon.
SZÉCHENYI

*

KI LESZ A T. HÁZ KORELNÖKE? Az eddigi képviselőjelölőlisták szerint a képviselőház korelnöke *Malasits Géza* szocdem. lesz, aki most töltötte be *73. életévét*. Egy évvel fiatalabb Bródy Ernő (a PDP nagybudapesti listájának második helyezettje), *aki az új Ház megnyitása napján ünnepli 72. születésnapját*. Két hónappal Bródy mögött maradt le *Buchinger Manó*. A Kisgazdapárt doyenje, a nemzetgyűlés volt elnöke, *Szabó Árpád, 69 éves*. A többi jelölt életkora *húsz és negyvenöt* között váltakozik...

*

BEVIN ANGOL KÜLÜGYMINISZTER egyetlen tollvonással *megszüntette az útlevél megszerzéssel járó rengeteg utánjárást*. Az angolok a központi londoni Útlevélhivatalban útlevelüket pontosan *30 perc alatt* kapják meg.

*

OTTRUBAY MELINDA ÉS ESTERHÁZY PÁL „HERCEG" — VALNAK. A legteljesebb egyetértésben. Meghitt jó barátok maradnak.

*

Augusztus 10-től új modellek Ferda Manyinál.

*

ÖT KATEDRA KERES ÖT PROFESSZORT A PÁZMÁNY TUDOMÁNYEGYETEM ORVOSKARÁN! Nincs betöltve a II. számú *anatómiai* tanszék, a létesítendő II-ik *élettani*, a II-ik *kórbonctani*, a II-ik *elme- és idegkórtani* és a II-ik *szülészeti és nőgyógyászati* tanszék. Az ősszel töltik be mind az öt nagyjelentőségű tudományos pozíciót és pedig az egyedül demokratikus és közmegnyugvást keltő módon: *pályázatok* útján...

*

EMBEREMLÉKEZET ÓTA NEM ÍTÉLTEK HALÁLRA NŐT HOLLANDIÁBAN, de most mégis halálos ítélettel sujtották a *26 éves Glesien Bleekert*, aki a holland ellenállási mozgalom számos tagját juttatta a Gestapo kezére.

*

Hódító szépség: Hormocith B-krém!

*

FERENCZ TIBOR dr. főügyész, a budapesti népügyészség vezetője *hatheti szabadságra Abbaziába utazott*, hogy egészségét helyreállítsa. Távollétében *Noszkó Imre dr.* alelnök vezeti a népügyészséget.

*

MEZEY MÁRIA SZÍNHÁZALAPÍTÁSÁRÓL beszélnek. Úgy tudják, hogy az Andrássy-úti Drechsler-palotában akar intim színházat nyitni, amelynek egyedüli sztárja — Mezey Mária!

*

AZ OLASZ INFLÁCIÓRÓL jegyzett fel néhány érdekes adatot a *Notesz* római tudósítója. A *cukor* és az *olaj* lassan feltornázta magát *az ezer liráig (húsz forint)*, a *kenyér* hivatalos árát két hete emelték, *a vasút elsején drágult 40 százalékkal*, de ugyanakkor — *a dollár hat hét alatt 850-ről 600 lirára esett*. Az inflációs országok sztárja, az amerikai pénz, nem mutat semmi hajlandóságot arra, hogy ismét felágaskodjék a római feketepiacon. Mindenesetre: különös infláció...

Mikor a közéletben megszűnik minden eszményi momentum: akkor elkezdődik a vásár. Szégyenlős mezét levetközteti a becsület és vigyorogva kínálja magát az új társaságban. A politikai meggyőződés kaucsuklabda módjára ugrándozik ide-oda és annak ölébe hull, aki megfizeti.
BARTHA MIKLÓS (1900)

*

A HÉT SZÍNHÁZI HŐSE HLATKY EDIT, a tehetséges, fiatal komika, aki a studióban egy hangjáték közvetítése alatt — *hirtelen rosszul lett és összeesett* Negyvenfokos lázzal, súlyos fájdalmak között, egyik ájulásból a másikba esve, de végigjátszotta szerepét, utána azonnal szanatóriumba szállították, ahol megállapították, hogy *veszedelmes vérmérgezése* van. *Egymillió egység penicillint* kapott s azóta a javulás útján van A Rádió *ezer forinttal* honorálta Hlatky Edit derekas helytállását

*

ÉVA PERONNAK, AZ ARGENTIN DIKTÁTORNŐNEK — miként *Megyery Sári* írja a *Notesznek* —, *egyetlen diplomáciai sikere*, hogy Páris őszi divatújdonságait, emelyeket a közönséges földi halandók csupán *augusztus közepén* ismerhetnek meg — a kormány utasítására neki *már most* bemutatták. Éva Peronnak legnagyobb szenvedélye az *öltözködés*. Túldíszes és színpadias toalettekben jelenik meg, mire a francia dámák válaszul — *az egyszerűségükkel* tüntetnek! *Bidault* külügyminiszter felesége például —, egyébként *híres* az eleganciájáról! — a legutóbb rendezett kerti ünnepélyen *nyári mosóvászonkosztümben, fedetlen fővel* volt látható. Mellette *Éva Peron* tapadó, virágos selyem, mélyen kivágott, szűkszoknyás toalettben, óriási tüllkalapjával — *nevetségesen túlöltözött volt*... Peronné egyébként ma száll hajóra Lisszabonban és visszatér Rio de Janeiroba...

*

Valódi „Lúdláb"-torták és Pertis Jenő halk cigányzenekara a „Kis Lúdláb"-étteremben, Bors-utca 9.
Jobban barnít a Vital Rio krém!

*

NÉGERBARNÁRA SÜLVE érkezett Pestre görömböly-tapolcai nyaralásából *Feleky Kamill*, a kitűnő komikus, aki ősszel vadonatúj szerepkörben mutatkozik be. *Drámát játszik*, amely egy fiatalemberről szól, aki autószerencsétlenség következtében elveszítette emlékezőtehetségét. Ez lesz Feleky első (de remélhetően nem utolsó) drámai szerepe.

*

A PÁRIS MELLETT LÉVŐ MOISSONBAN szombaton délben nyitották meg *a cserkészek nemzetközi világtalálkozóját, a „Jamboree mondial de la paix"*-t. 200 magyar cserkész idejében megérkezett a tábor színhelyére. A jamboree, amelyen a világ *minden* országának cserkészei résztvesznek, újra fel akarja eleveníteni a világcserkészet *demokratikus és testvéri* közösségét.

*

A 80 ÉVES POLITZER SÁNDOR, A PESTI TŐZSDE LEGRÉGIBB TAGJA, aki *40* évig volt tőzsdetanácsos, *25* évig a tőzsde egyik alelnöke, Párisba utazott, onnan pedig *Buenos-Airesbe repült* fiához, akinek ott vegyészeti gyára van.

*

MICHÈLLE MORGAN, a szép francia színésznő játssza a főszerepet Sir Alexander *Korda* legújabb filmjében, a *„Pincelakásban"*.

Kettesben

A csónakban heverésztünk
kettesben, a nap tűzében,
a Balaton közepén.

Szép volt onnan a kilátás,
jobbra is hegy, balra is hegy,
mosolygósak, hamvasak.

Szemközt volt csak igazán szép:
ott az ő bronzragyogású
teste nyúlt el a padon.

De mögöttem volt a legszebb,
az imbolygó csónak orra
éppen arra mutatott.

Arra még csak part se látszott,
összefolyt a víz az éggel,
egyetlen nagy szürke sáv.

Mégis arra volt a legszebb,
megbűvölten néztem arra,
Arra mi volt? Szabad út.

Szabad út a messzeségbe.

Nadányi Zoltán

*

SVÉD SÁNDOR ISMÉT RÓMÁBAN ÉNEKEL; a „Rigoletto" címszerepét, azon a hatalmas szabadtéri színpadon, amelyet Caracalla császár termáiban építettek. Rómának van *még egy magyar baritonistavendége*, az Operaház fiatal művésze, *Jámbor László*, aki csupán tanulmányútra érkezett Itáliába. A legjobb olasz mesterektől akar tanulni.

*

Fried Piroska kozmetika, Teréz-krt 54

*

TENYÉSZLOVAKAT HOZUNK BE AZ USÁ-BÓL. A Magyar Lótenyésztő Bizottmány 50.000 dollár értékű tenyésző behozatalára kapott megbízást. Felhasználásáról a földművelésügyi miniszer gondoskodik

*

AZ EGYETLEN SZÍNÉSZ-KÉPVISELŐJELÖLT: Egry István, a Vígszínház tagja és főrendezője. A szocdem jelölte, Nagy-Budapesten, a 12-ik helyen.

*

A PÉNZÉÉRT MINDENKI AUTÓT AKAR VÁSÁROLNI mostanában és — meglepő, hogy *mennyi a pénz!* A vevők valósággal *sorban állanak* az autókereskedők üzletei előtt. Szép kocsipark nőtt ki az ostrom után összeszedett roncsokból, eddig jól is állták a sarat ezek az össze-vissza tákolt kocsik, de most már tönkrementek. *Eddig 200 Renault-autó érkezett, de útban van már Turin felől 250 Fiat is*. Ezt a kétféle gyártmányú kocsit a *taxivállalatok* kapják, *magánosoknak alig jut belőlük*. A *Notesz* értesülése szerint a *Skodagyár is elindít Magyarország felé 150 autót, még augusztusban, Angliából pedig szeptember elején kapunk Austin, Humben, Talbot és Morris autókat*.

*

900 GYERMEKSZANATÓRIUM ÉS GYERMEKÜDÜLŐ VAN A SZOVJETUNIÓBAN, amelyben *80 ezer iskolásgyermeket* ápolnak. Ezek közül 60 szanatórium van Moszkvában és környékén, és e nyáron nyitottak meg két nagy gyermeküdülőt a Krimben.

*

A MULT SZÁZADBELI ÁLLAMFÉRFI heti 40 órát dolgozott, a *mai* miniszter legalább *100—120 órát* tölt munkában — panaszolja *Morrison, az angol Titkos Tanács elnöke*.

Politikai pártok hasonlítanak a mágneshez: van egy oldaluk, amely vonz és egy, mely taszít.
ID. ANDRÁSSY GYULA

*

JÁVOR PÁLTÓL érkezett levél *Pennsylvániából*. Kis fürdőhelyen pihen és szeptember elején újabb háromhónapos amerikai körútra indul. *„Közöttem és Hollywood között még mindig elég hűvös a viszony* — írja —, *a dolog nem olyan egyszerű, mint azt sokan elképzelik!"*

*

MÓKÁS KALAUZRA LETTEK FIGYELMESSÉ az utasok vasárnap — írja a *Notesznek Illés István* —, a Nagykörúton tovasurranó 6-os villamoson. Minden megálló — új meglepetést és új viccet jelentett! A kitűnő villamoskonferanszié egészen a Kossuth-hídig szórakoztatta utasait. „Árvízhajós Wesselényi utcája" — szólt a kalauz — „Nyugati Szőlőskert" — „torokszanatórium"... „Viselt nadrág utca!"... (ez a Visegrádi-utca, amelyről nem tudta, hogy most már *Kiss Józsefről* nevezik!) Mikor a Markó-utcához értünk, így szólt az elmés kabaréművész, aki ezúttal kalauzruhában tevékenykedett: „Hosszú utca..." De most már megkérdeztük, hogy *miért hosszú utca a Markó-utca?* „Azért — felelte —, mert sokan *három évig is várnak a végére*..." A Beszkárt figyelmessége valóban megható: leszállította a menetdíjat és még — kabarét is ad az utasoknak! Hát szabad panaszkodni?

*

CSIKOS RABRUHÁBAN JELENTEK MEG AUSCHWITZ VOLT FOGLYAI azon a *szentmisén*, amelyet az auschwitzi haláltábor helyén mutattak be — a meggyilkolt áldozatokért! A mise hallgatói mindannyian *maguk is egykori rabok* voltak, a gázkamra megmenekült haláljelöltjei, akik szenvedéseikre emlékeztetőül viselték ezen a megrázó istentiszteleten a náciktól szabott „uniformist"

*

Egy-két-három-négy pohár színtiszta, zamatos Mega-bor (fehér, vörös) üdít, hűsít, felvillanyoz, jókedvre hangol!

*

BARABÁS PÁL, a tehetséges filmíró útban van hazafelé hadifogságból. A Vöröskereszt svájci irodája továbbította üzenetét egyik pesti barátjához.

*

EGY SZÓT SEM SZÓL A RÓMAI RENDŐR, mikor meglátja a „strandoló" gyerekeket a közterek kútjainak vizében lubickolva, vagy a kutak káváján sütkérezve. Az új olasz szabadság csalhatatlan jele ez, mert a háború előtt, a fasiszta „drill"-be beletört Rómában *szigorúan tilos* volt díszkutakban fürdeni.

*

NAGY RIADALMAT OKOZOTT egyik délutáni lap az olvasók körében. Akik elolvasták a vastagbetűs címet, ijedten hallgatóztak, hogy hallatszik-e már Soroksár felől valami rosszemlékű harci zaj. A hír címe ugyanis ez volt: *„Már a főváros környékén harcolnak a paraguayi csapatok"*.

*

A „NYOLCSZÁZÉVES MOSZKVA" kiállításon érdekes adatokat jegyzett fel a *Notesz*. Moszkvában 80 mozit tart fenn a filmügyi minisztérium, a Szakszervezeti Tanácsnak 200 vetítőterme van és *havonta 270 millió ember nézi az új filmeket*.

Művészet nélkül a közélet durva, erkölcs nélkül tisztátalan.
EÖTVÖS KÁROLY

*

AZ ANGOL KIRÁLYI PÁR MÁSODIK LEÁNYÁNAK hivatalos neve 18. születése napja óta: Margaréta hercegnő. Tudniillik azelőtt *Margaréta-Rózsa* volt a neve, de a fiatal princessz kijelentette, *nem akar olyan nevet viselni, amely úgy hangzik, mint egy virágcsokor!*

*

A HÉT PESTI MOZIHŐSE BING CROSBY, Amerika „1. számú kedvence", a „Magam útját járom" ifjú káplánjának alakítója. A *Notesz* képtelen kiábrándítani a hölgyvilágot: *Crosby nős és négy fiú boldog apja...!* Mind a négy *tökéletes mása* az édesapjának. A legidősebb, a 14 éves *Gary*, majd az ikertestvérek következnek, a 11 éves *Philip* és *Denny* s a legvégén a pufók 8 éves *Lindsay*. A négy „kid", vagyis tacskó többet szerepel az amerikai lapokban, mint egykor a királyi családok sarjai.

*

Valódi nyársonsültek, gyönyörű kerthelyiség, Pertis Jenő halk muzsikája a „Kis Lúdláb"-étteremben, Bors-u. 9

*

KELLÉR DEZSŐ, a költő és konferanszié szatirikus regényt írt a *pesti Broadwayról*. A regény címe *„Asztalok a járdán"* és kora őssze jelenik meg.

*

AZ USÁ-BAN júliusban a polgári foglalkoztatottak száma *60,079.000 volt*. Ez minden idők legnagyobb rekordja. A munkanélküliek száma júliusban 29.000-rel haladta meg a júniusi számot

*

Vendéglátás? American Adam.

*

ÖSSZECSAPTAK A VIDÉKI SZÍNIGAZGATÓK ÉS A MUZSIKUSOK, valósággal *hajbakaptak* a kollektív szerződésen, mikor kiderült, hogy egyes zenészcsoportoknak az új szerződés szerint nagyobb volna a fizetése, mint — *a primadonnának!* Hétfőn folytatják a szombaton abbamaradt vitát

*

RITA HAYWORTH ÉS ORSON WELLES, minden ellenkező híresztelléssel szemben — *nem válnak*. Közös nyilatkozatot adtak egy losangelesi lapnak, amelyben leszögezték, hogy soha sem éltek oly derűsen és harmonikusan, mint ma s hiába kárognak a kárörvendők, a válásból nem lesz semmi. Orson Welles egyébként ugyanebben a nyilatkozatban kijelentette, hogy Rita nélkül *„lélegzeni sem tud"*.

*

A LEGÚJABB, KÉSŐNYÁRI FRANCIA TENGERPARTI KOSZTÜMÖCSKE: Harántsávos kékfehér trikó, térden alul érő szűk, zárt selyemnadrág, s több semmi!

*

— MIT UTÁL LEGJOBBAN? — kérdezte egy ujságíró *Steinbecket*, a nagy amerikai regényírót. — Az *interjut* — hangzott a válasz.

AREGGEL

Megjelenik minden hétfőn és pirosbetűs ünnep után

A szerkesztésért **PÁRTAY TIVADAR** a kiadásért **LÁZÁR MIKLÓS** felelős.

Igazgató: **TIMÁR SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78. Telefonok: Szerkesztőség: 129-079 és 128-345. Kiadóhivatal: 129-670.

Légrády Testvérek rt. könyvnyomdája. Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78. A nyomdáért felelős. Agárdi Károly ig.

BUNDÁK
női férfi **IRHÁK**
előnyös feltételekkel
SZEMERE
szűcsnél, ERZSÉBET-KÖRÚT **26.**
Második emeleten
Lift díjtalan.

2 db írógépet 2 db számológépet
vennék SÜRGŐSEN.
Tel.: 122-553
KOLESA, Markó-u. 33

Papírhulladékot, selejtpapírt
veszek
Zelinka Sándor
VII., Miksa-u. 5.
Tel.: 425—598.

Eredményes üzlet-üzem
átadás: **FELLNER** által
nem vitás.
Szent István-krt. 30.
(Marx-térnél)
Telefon: 12—97—92.

Székek asztalok,
minden mennyiségben
Rusenfels
NÉPSZINHÁZ-UTCA 31
TELEFON: 139—274

IRÓGÉP
vétel, eladás
ÉDES ÉS DÉCSY
Akácfa-utca 13.
Telefon: 222-624.

BALLON
átlátszó-, eső-, vihar- és lódenkabát
MÁRTON és SZÁSZ
V., Gróf Teleki Pál-utca 3.

Ha nincs pénze, vegyen hitelbe.
Bútort Kardos Testvéreknél Wesselényi-u. 18.
Új és használt bútorok.

Készpénz vásárlás esetén
Augusztus 1-től szabott áraimból **10%** engedmény
HALÁSZ ISTVÁN BÚTOR
VIII., Üllői-út 30. Mária-utca sarok.

Cianoz
tökéletesen
PAX Telefon 123—114
Bajcsy-Zsilinszky-út 17. sz.

Perzsaszőnyeg
Vétel-eladás. UNGAR.
Király-u. 14. Rákóczi-út 42

BUNDÁK
átszabása modelek szerint
LOVASI szűcsnél
Dohány-u. 1. Tel.: 421-265

CONTAXOT, LEICÁT
és más fényképezőgépet, mindenféle fotóanyagokat magas áron vásárolunk
HAFA-Hatschek és Farkas
fényképészeti szaküzletek.
VI., Andrássy-út 31.
IV., Somogyi Béla-út 28. sz.

Szőnyegért legtöbbet
fizetek. **HARTMANN**,
Sarcsay-u. 16. II. em. 6
Tel.: 223—897.

IRÓGÉP
számológép
javítás—karbantartás
vétel—eladás
Kovács Aladár írógépvállalat VII., Nagyatádi Szabó-utca 46.
Tel.: 428-141

OPERA PENSIO
VI., Dalszínház-u. 8.
Elegáns, meleg folyóvizes szobák, kitűnő ellátással. Telefon: 129—386.
Állandó lakóknak árengedmény!